

የደቡብ ኢትዮጵያ ክልላዊ መንግስት

ደቡብ ኢትዮጵያ ነጋሪት ጋዜጣ

DEBUB ETHIOPIA NEGARIT GAZETA

OF THE SOUTH ETHIOPIA REGIONAL STATE

፪ኛ ዓመት ቁጥር ፵፪
አርባ ምንጭ መጋቢት ፳ ቀን ፪፻፲፮ ዓ.ም

በደቡብ ኢትዮጵያ ክልል ምክር ቤት
ጠባቂነት የወጣ

2nd Year No 42
Arba Minch March 14, 2024

ማውጫ	CONTENTS
<p>አዋጅ ቁጥር ፵፮/፪፻፲፮ ዓ.ም</p> <p>የደቡብ ኢትዮጵያ ክልላዊ መንግስት የኤክሳይዝ ታክስ አዋጅ--ገፅ</p>	<p>Proclamation No 45/2024 --- Page</p> <p>The South Ethiopia Regional State Excise Tax</p>
<p>የደቡብ ኢትዮጵያ ክልላዊ መንግስት የኤክሳይዝ ታክስ አዋጅ--ገፅ</p> <p>መግቢያ</p> <p>የክልሉን መንግስት ገቢ ለማሳደግ በተመረጡ ምርቶች ላይ ኤክሳይዝ ታክስ መጣል አስፈላጊ ሆኖ ስለተገኘ፤</p> <p>ይህም ታክስ የቅንጦት ዕቃዎች እንዲሁም መሠረታዊ በመሆናቸው ምክንያት የገበያ ተፈላጊነታቸው በማይቀንስ ዕቃዎች ላይ የኤክሳይዝ ታክስ እንዲጣል ተገቢ መሆኑ ስለታመነበት፤</p> <p>ታክሱ የጎብኢተሰቡን ጤና በሚጎዱ እንዲሁም የማህበራዊ ችግር በሚያስከትሉ ዕቃዎች ላይ መጣሉ አጠቃቀሙን በመቀነስ ረገድ አስተዋጾኔ ስለሚኖረው እና የኤክሳይዝ ታክስን በትክክል ለመሰብሰብ</p>	<p>The South Ethiopia Regional State Excise Tax</p> <p>Preamble</p> <p>WHEREAS, it is necessary to improve the regional government revenue by imposing excise tax payable on selected goods;</p> <p>WHEREAS, it is believed that excise tax should be imposed on luxury goods and basic goods which are demand inelastic;</p> <p>Whereas imposing taxes on goods that are harmful to public health and cause social problems will contribute to reducing their consumption, and it is appropriate to issue a proclamation to ensure the proper collection of excise taxes;</p>

የሚያስችል አዋጅ ማውጣት ተገቢ ሆኖ በመገኘቱ፤
የደቡብ ኢትዮጵያ ክልል ምክር ቤት በክልሉ ሕገ
መንግስት አንቀጽ 54 ንዑስ አንቀጽ 3 መሠረት
ይህንን አዋጅ አውጥቷል።

**ክፍል አንድ
ምዕራፍ አንድ
ጠቅላላ ድንጋጌ**

፩. አጭር ርዕስ

ይህ አዋጅ “የደቡብ ኢትዮጵያ ክልል ኤክሳይዝ ታክስ
አዋጅ ቁጥር 45/2016” ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል።

፪. ትርጓሜ

በዚህ አዋጅ ጥቅም ላይ የዋሉ ቃላትና ሐረጎች እንደ
አግባብነቱ በክልሉ የታክስ አስተዳደር አዋጅ ቁጥር
22/2016 የተሰጣቸውን ትርጉም ይይዛሉ። ከዚህም
በተጨማሪ በዚህ አዋጅ ውስጥ፡-

፩. “አዋጅ” ማለት የኤክሳይዝ ታክስ አዋጅ ነው።

፪. “ቢሮ” ማለት የደቡብ ኢትዮጵያ ክልል ገቢዎች
ቢሮ ሆኖ እንደየአስፈላጊነቱ በየአስተዳደር እርከቱ
የሚገኙ መምሪያዎች፣ ጽ/ቤቶች እና የታክስ
ማዕከላትን ይጨምራል።

፫. “ግንኙነት በሌላቸው ሰዎች መካከል የሚደረግ
ግብይት” ማለት በሁለት ሰዎች መካከል በትክክለኛ
የገበያ ዋጋ የሚደረግ ግብይት ነው።

፬. “ለሰው አገልግሎት የማይውል አልኮል” ማለት
በመጠጥነት ለሰዎች አገልግሎት እንዳይውል ተደርጎ
የተሠራ ነው።

፭. “የአልኮል ማጣሪያ ፋብሪካ” ማለት አልኮል
ለማምረት ፈቃድ የተሰጠው ፋብሪካ ነው።

NOW, therefore, in accordance with Article
54(3) of the Constitution of the South Ethiopia
Regional State, it is hereby proclaimed as
follows.

**PART ONE
CHAPTER ONE
GENERAL PROVISION**

1. Short title

This Proclamation may be cited as “The South Ethiopia
Region Excise Tax Proclamation No. 45/2024.”

2. Definitions

Words and phrases used in accordance with this
proclamation has similar meaning with South
Ethiopia Regional State Tax Administration
Proclamation No 22/2023. In addition, in this
proclamation:-

- 1) “**Proclamation**” means Excise tax proclamation.
- 2) “**Bureau**” means the South Ethiopia regional State
Revenue Bureau as well as department and office at
each administration level;
- 3) “**Arm's Length Transaction**” means a transaction
between persons dealing with each other at Fair,
Market Value.
- 4) “**Denature alcohol**” means to render unfit for
human consumption for drink.
- 5) “**Distillery**” means a licensed distiller's factory.

፮. “የተፈቀደለት የዕቃ መጋዘን” ማለት ቢሮው በሚፈቀደው መሠረት የሚጠበቅና የኤክሳይዝ ታክስ ያልተከፈለበት ዕቃ የሚቀመጥበት ቤት ወይም ሥፍራ ነው።

፯. “የፋብሪካ መሸጫ ዋጋ” በዚህ አዋጅ አንቀጽ 11 የተሰጠው ትርጉም ይኖረዋል።

፰. “የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልበት/የተጣለበት ዕቃ” ማለት ከዚህ አዋጅ ጋር በተያያዘው ሠንጠረዥ 1 የተዘረዘሩ ዕቃዎች ናቸው።

፱. “የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸው ምርቶች” ማለት ከዚህ አዋጅ ጋር በተያያዘው ሠንጠረዥ 1 የተዘረዘሩት ምርቶች ናቸው።

፲. “የኤክሳይዝ ታክስ ቁጥጥር” በዚህ አዋጅ አንቀጽ 25 የተሰጠው ትርጉም ይኖረዋል።

፲፩. “የኤክሳይዝ ታክስ” ማለት በዚህ አዋጅ የተጣለው ታክስ ነው።

፲፪. “ከታክሱ ነፃ የሆኑ ዕቃዎች” ማለት ከዚህ አዋጅ ጋር በተያያዘው ሠንጠረዥ 2 የተመለከቱ ዕቃዎች ናቸው።

፲፫. “ወደ ውጭ አገር መላክ” ማለት አንድን ዕቃ ከኢትዮጵያ ወደ ውጭ አገር ወይም የኤክስፖርት ምርቶች ወደሚመረቱበት ዞን መላክ ነው።

፲፬. “ፋብሪካ” ማለት ፈቃድ የተሰጠው አምራች የኤክሳይዝ ታክስ የተጣለባቸውን ዕቃዎች የሚያመርትበት ወይም የሚያከማችበት ሥፍራ ሲሆን፣ ኤክሳይዝ ታክስ የተጣለባቸው ዕቃዎች ለተጠቃሚው ህብረተሰብ ለገበያ የሚቀርቡበትን የአምራቹን የሥራ ቦታ አይጨምርም።

፲፭. “የኤክሳይዝ ቴምብር” ማለት የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልበት ዕቃ የኤክሳይዝ ታክስ የተከፈለበት

6) “**Bonded Warehouse**” means the building or place destined for storage of specified goods before the tax is paid and secured in accordance with the requirements of the Bureau

7) “**Factory selling price**” shall have the definition given in article 11 of this this proclamation.

8) “**Excisable Goods**” means the goods specified in Part I of the First Schedule.

9) “**Excisable tax imposing goods**’ means goods described on schedule 1 attached with this proclamation.

10) “**Excise tax control**” shall have the meaning given in Article 25 of this proclamation.

11) “**Excise Tax**” means the excise tax imposed under this Proclamation.

12) “**Exempt Goods**” means goods specified in the Second Schedule.

13) “**Export**” means to take or cause to be taken goods from Ethiopia to a foreign country, or to an export processing zone.

14) “**Factory**” means any premises at which a licensed manufacturer is licensed to manufacture and store excisable goods, but does not include any part of the premises through which excisable goods are sold to the public.

15) “**Excise Stamp**” means a mark or an object affixed

መሆኑን ለማረጋገጥ የሚለጠፍ ምልክት ነው።

፲፮. “ፈቃድ” ማለት የኤክሳይዝ ታክስ የተጣለባቸውን ምርት በሚመለከት የምዝገባ የምስክር ወረቀት ሲሆን፣ የኤክሳይዝ ታክስ የተጣለባቸውን ዕቃዎች በሚመለከት እነዚህን ዕቃዎች ለማምረት በዚህ አዋጅ አንቀጽ 16 መሠረት የሚሰጥ ፈቃድ ነው።

፲፯. “ፈቃድ የተሰጠው የአልኮል አምራች” ማለት በዚህ አዋጅ አንቀጽ 16 መሠረት ፈቃድ የተሰጠው አልኮል የሚያመርት ሰው ነው።

፲፰. “የተፈቀደለት አምራች” ማለት የኤክሳይዝ ታክስ የተጣለባቸውን ዕቃዎች የሚያመርት በዚህ አዋጅ አንቀጽ 16 መሠረት ፈቃድ የተሰጠው ሰው ነው።

፲፱. “ማምረት” ማለት የኤክሳይዝ ታክስ የተጣለባቸውን ዕቃዎች ማምረት፣ የኤክሳይዝ ታክስ የተጣለባቸውን ዕቃዎች በማምረት ሂደት ማናቸውንም ግ ብአት ወይም በከፊል የተጠናቀቀ ምርት ማምረት ወይም አልኮልን ማጣራት፣ ማሻሻል፣ ለሚፈለገው አገልግሎት ማዘጋጀት፣ ለሰው አገልግሎት እንዳይውል የሚመረትን ይጨምራል።

፳. “ትክክለኛ የገበያ ዋጋ” ማለት በዚህ አዋጅ አንቀጽ 5 የተሰጠው ትርጉም ይኖረዋል።

፳፩. “ማሻሻል” ማለት የአልኮል መጠጦችን ከሚያመርት ፋብሪካ የአልኮል መጠጥን በመረከብ እንደገና ማጣራት ወይም ልዩ ጣዕም እንዲታከልበት ማድረግ ነው።

፳፪. “የአልኮል መጠጥ” ማለት በማናቸውም መጠሪያ የሚታወቅ የአልኮል መጠጥ ሲሆን፣ ከሰብል፣ ከፍራፍሬ ወይም ከአትክልት ከተሠራ መጠጥ ጋር የተደባለቀ የአልኮል መጠጥ እና ማናቸውንም ዓይነት የአልኮል ቅልቅል ወይም ውህድ ወይም ዝግጅት ይጨምራል። ሆኖም ለሰው አገልግሎት እንዳይውል የተደረገን አይጨምርም።

on excisable goods to indicate that Excise Tax has been paid on such goods;

16) “License” means in case of excisable goods, the certificate of registration or in case of excisable goods, the license, issued under Article 16 of this Proclamation.

17)/ “Licensed Distiller” means a distiller licensed under Article 16 of this Proclamation.

18) “Licensed Manufacturer” means a person licensed under Article 16 of this Proclamation to manufacture excisable goods.

19) “Manufacture” includes: the production of excisable goods, any intermediate or uncompleted process in the production of excisable goods; or the distilling, rectifying, compounding, or denaturing of spirits.

20) “Fair Market Value” it takes the meaning given on this proclamation article 5.

21)/ “Rectify” means to redistill spirits removed from a spirits receiver for the purpose of purifying or adding flavor.

22) “Alcoholic beverage” means alcoholic beverage by any name, from a crop includes alcoholic beverages mixes with fruit or vegetable beverages and any alcoholic mixture or mixture or preparation; however, it does not include those that are not for human use.

፳፫. “ኤቲል አልኮል” ማለት ጥራቱ 80 ዲግሪ ወይም ከዚያ በላይ የሆነ አልኮል ነው።

፳፬. “የአልኮል ማጣሪያ መሣሪያ” ማለት ከኢትዮጵያ ባህላዊ ዕቃዎች ውጪ አልኮልን ለማምረት የሚያገለግል መሣሪያ ሲሆን፣ የዚህን መሣሪያ አካላት ይጨምራል።

፳፭. “የታክስ አስተዳደር አዋጅ” ማለት የደቡብ ኢትዮጵያ ክልል ታክስ አስተዳደር አዋጅ ቁጥር 22/2016 ነው።

፳፮. “የተጨማሪ እሴት ታክስ” ማለት የፌዴራል የተጨማሪ እሴት ታክስ አዋጅ ቁጥር 1341/2016 የተጣለው ታክስ ነው።

፳፯. “ሰው” ማለት የተፈጥሮ ሰው ወይም በሕግ የሰውነት መብት የተሰጠው ሰው ነው።

፫. ተፈጻሚነት ወሰን

ይህ አዋጅ በክልሉ ውስጥ የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸው እቃዎችን በሚያመርቱ በክልሉ ሥር የሚገኙ አምራች ልማት ድርጅቶች እና ግለሰብ ታክስ ከፋዮች ላይ ተፈጻሚ ይሆናል።

፬. የጾታ አገላለጽ

በዚህ አዋጅ በወንድ ጾታ የተገለጸው ለሴት ጾታም ያገለግላል።

፭. ትክክለኛ የገበያ ዋጋ

፩. በአንድ የተወሰነ ጊዜ የኤክሳይዝ ታክስ የተጣለባቸው ዕቃዎች ትክክለኛ የገበያ ዋጋ ነው የሚባለው በዚያን ጊዜ ግንኙነት በሌላቸው ሰዎች መካከል በተካሄደ የጅምላ ግብይት ዕቃው ሊያስገኝ ይችላል ተብሎ የሚጠበቀው ዋጋ ነው።

፪. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 መሠረት በአንድ የተወሰነ ጊዜ የኤክሳይዝ ታክስ የተጣለባቸውን

23) “Ethyl Alcohol” means alcohol having a strength of 80% or more.

24) “Still” means a any distilling apparatus and includes any part of a still except the traditional Ethiopian distilling apparatus.

25) “Tax Administration Proclamation” means Tax Administration Proclamation No. 22/2023.

26) “Value Added Tax” means the Federal Value Added Tax Proclamation No. 1341/2002.

27) “Person” means a natural or juridical person.

3. Scope of Application

This Proclamation to shall be applicable on payable goods supplied and services rendered by developmental organizations and persons registered for Excise Tax.

4. Gender

Any expression in the masculine gender includes the feminine.

5. Fair Market Value

1. The fair market value of excisable goods at a particular time is the price that the goods would reasonably be expected to fetch in an arm's length transaction at that time at the wholesale level.

2. If the open market value of excisable goods at a particular time cannot be determined under sub article 1

ዕቃዎች ትክክለኛ የገበያ ዋጋ ማወቅ ያልተቻለ እንደሆነ በደቡብ ኢትዮጵያ የታክስ አስተዳደር አዋጅ ቁጥር 22/2016 አንቀጽ 4 ድንጋጌ መሠረት የዕቃው ትክክለኛ የገበያ ዋጋ ይወሰናል።

of this Article, the fair market value shall be the price which is an objective approximation of the price of the goods according to 22/2023 Article 4 of the Tax Administration Proclamation of South Ethiopia.

ምዕራፍ ሁለት

CHAPTER TWO

የኤክሳይዝ ታክስ የመክፈል ግዴታ

LIABILITY FOR EXCISE TAX

፮. የኤክሳይዝ ታክስ ስለመጣል

6. Imposition of Excise Tax

፩. በዚህ አዋጅ በተደነገገው መሠረት በተፈቀደለት አምራች በክልሉ ውስጥ የሚመረቱ የኤክሳይዝ ታክስ የተጣለባቸው ዕቃዎች ላይ የኤክሳይዝ ታክስ ተጥሏል።

1. Subject to this Proclamation, a tax, to be known as excise tax, shall be charged in accordance with the provisions of this Proclamation on excisable goods manufactured in the region by a licensed manufacturer;

፪. በዚህ አዋጅ አንቀጽ 9 በተደነገገው መሠረት ከአዋጁ ጋር በተያያዘው ሠንጠረዥ የተዘረዘሩት ኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸው ዕቃዎች በሠንጠረዥ በተመለከተው የማስከፊያ ልክ የኤክሳይዝ ታክስ ይከፈልባቸዋል።

2. Excise tax shall be charged at the rate specified in the First Schedule for the excisable goods in force at the time the liability arises for excise tax as determined under Article 9 of this Proclamation.

፯. የኤክሳይዝ ታክስ የመክፈል ግዴታ

7. Obligation to Pay Excise Tax

የተፈቀደለት አምራች በክልሉ ውስጥ በሚመረቱ ዕቃዎች ላይ በዚህ አዋጅ የተጣለውን የኤክሳይዝ ታክስ የመክፈል ግዴታ አለባቸው።

On excise tax imposed on goods manufactured in the region, the licensed manufacturer shall pay the excise tax imposed under this Proclamation.

፰. የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልበት ጊዜ

8. Payment Time of Excise Tax

፩. የተፈቀደለት አምራች በክልሉ ውስጥ በሚያመርታቸው የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸው ዕቃዎች ላይ የተመረቱት ዕቃዎች ከአምራቹ ፋብሪካ በሚወጡበት ጊዜ የኤክሳይዝ ታክስን የመክፈል ግዴታ አለበት።

1. The liability of a licensed manufacturer for excise tax on excisable goods manufactured in the region shall arise at the time of removal of the goods from the manufacturer's factory.

፪. ለዚህ አንቀጽ አፈጻጸም በተፈቀደለት አምራች ፋብሪካ ውስጥ ጥቅም ላይ የዋሉ ዕቃዎች ጥቅም ላይ በዋሉበት ጊዜ ከፋብሪካው እንደወጡ ይቆጠራል።

2. For the purposes of this Proclamation, excisable goods that are consumed in a licensed manufacturer's factory shall be treated as removed

፫. የተፈቀደለት አምራች በዚህ አንቀጽ መሠረት ሊከፍል የሚገባውን የኤክሳይዝ ታክስ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 36 በተዘረዘረው አኳኋን መክፈል አለበት።

፬. ከኤክሳይዝ ታክስ ነፃ የተደረጉ ዕቃዎች

፩. በዚህ አዋጅ ሌሎች አንቀጾች የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ የሚከተሉት ከኤክሳይዝ ምርቶች ታክስ ነፃ ተደርገዋል።

ሀ) ከዚህ አዋጅ ጋር በተያያዘው ሠንጠረዥ 2 የተመለከቱትን ሁኔታዎች የሚያሟሉ ዕቃዎች፤

ለ) የተፈቀደለት የዕቃ መጋዘንን ጨምሮ በቢሮው ቁጥጥር ሥር ሆነው ለውጭ ገበያ የሚቀርቡ ዕቃዎች፤

ሐ) ቢሮው አስቀድሞ በተሰጠ የፅሁፍ ፈቃድ መሠረት ቢሮው ሠራተኞች በተገኙበት ከተመረቱበት ፋብሪካ ከመውጣታቸው በፊት በአምራቹ ከጥቅም ውጪ እንዲሆኑ የተደረጉ የኤክሳይዝ ታክስ የተጣለባቸው ዕቃዎች፤

መ) ከኤክሳይዝ ታክስ ነፃ የመሆን መብት ላላቸው አካላት የሚሸጡ ኤክሳይዝ ታክስ የተጣለባቸው ዕቃዎች፤

ሠ) ለኢኮኖሚ፣ ለማህበራዊና ለአስተዳደራዊ ምክንያቶች በፋይናንስ ቢሮ ከኤክሳይዝ ታክስ ነፃ የተደረጉ ዕቃዎች፤

ረ) ለሕክምና አገልግሎት እንዲውል ለሰው በመጠጥነት አገልግሎት ሊሰጥ በማይችልበት አኳኋን የተመረተ አልኮል፤

ሰ) በሚከተለው ሁኔታ በአደጋ ወይም በሌላ ከአቅም

from the factory at the time of consumption.

3. A licensed person shall pay the liability for excise tax arising under this Article, in accordance with Article 36 of this Proclamation.

9. Goods Not Liable to Excise Tax

1. Without Prejudice to the Provision of other Articles of this Proclamation no excise tax shall be charged on the following goods.

a) exempt goods which meet the conditions set out in the Schedule 2;

b) excisable goods exported under bureau control, including those stored in the approved warehouse;

c) excisable goods that the manufacturer has destroyed, with the prior written permission of the bureau, under the supervision of the officers of the bureau prior to their removal from the factory in which they were manufactured;

d) excisable goods and services that are supplied to entities that are exempt from excise tax by law;

e) goods and services exempted from excise tax by the bureau of finance due to economic, social and administrative reasons;

f) denatured alcohol produced in a manner that cannot be used for human consumption;

g) excisable goods that have been lost or destroyed

በላይ በሆነ ምክንያት የጠፉ ወይም የተበላሹ የኤክሳይዝ ታክስ የተጣለባቸው ዕቃዎች፡-

፩. ዕቃዎች የመጫን ወይም የማውረድ ተግባርን ጨምሮ ዕቃዎቹ ከአምራቹ ፋብሪካ በመውጣት ላይ ባሉበት ጊዜ፤

፪. ከፋብሪካው ከመውጣታቸው በፊት ዕቃዎቹ በተመረቱበት በአምራቹ ፋብሪካ ውስጥ ባሉበት ጊዜ፤

፫. የተፈቀደለት አምራች በአደጋ ወይም በሌላ ከአቅም በላይ በሆነ ምክንያት ለጠፉ ወይም ለተበላሹ ዕቃዎች ካሣ ያገኘ እንደሆነ እና ካሣው የኤክሳይዝ ታክስን የሚጨምር ከሆነ የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1(ሐ) ተጠቃሚ ሊሆን አይችልም፡፡

፲. የኤክሳይዝ ታክስ ስሌት መሠረት

፩. የዚህ አንቀጽ ድንጋጌ ተፈጻሚ የሚሆነው ከአዋጁ ጋር በተያያዘው ሠንጠረዥ 1 የተጣለው የኤክሳይዝ ታክስ ማስከፈያ መሠረት የዕቃዎቹ የኤክሳይዝ ታክስ ማስከፈያ ዋጋ በሚሆንበት ጊዜ ነው፡፡

፪. በክልሉ ውስጥ የሚመረቱ የኤክሳይዝ ታክስ የተጣለባቸው ዕቃዎች የኤክሳይዝ ታክስ ማስከፈያ ዋጋ የፋብሪካ መሸጫ ዋጋ ሲሆን፤ የሚከተሉትን አይጨምርም፡-

ሀ) በዕቃ አቅርቦት ላይ የተጣለውን የተጨማሪ እሴት ታክስ፤

ለ) የኤክሳይዝ ቴምብር (ካለ) ወጪ፤ እና

ሐ) የተመላሽ ዕቃ መያዣዎችን ወጪ፤

፲፩. በዋጋ ንረት ምክንያት የሚደረግ ማስተካከያ

፩. ፋይናንስ ቢሮ ገንዘብ ሚኒስትር በሚያወጣው መመሪያ መሰረት ከዚህ አዋጅ ጋር በተያያዘው

by accident or other unavoidable cause:

1. in the course of removal of the goods by the manufacturer from the manufacturer's factory including when loading or unloading the goods;
2. in the factory of the manufacturer in which the goods were manufactured before removal from the factory;
3. Sub-Article 1 (c) shall not apply if the licensed manufacturer has been compensated for the loss of the excisable goods and the compensation includes the excise tax payable on the goods.

10. Excisable Value

1. This Article shall apply where the First Schedule specifies a rate of excise tax payable by reference to the excisable value of excisable goods.
2. The excisable value of excisable goods manufactured in the region shall be the ex-factory selling price of the goods, but not including the following:
 - a) the value added tax payable on the supply of the goods;
 - b) the cost of excise stamps, if any; and
 - c) the cost of returnable containers.

11. Adjustment for Inflation

1. Bureau of finance based on the Minister of finance by a directive to be issued it may increase or decrease in

ሠንጠረዥ 1 በተመለከተው ኤክሳይስ ታክስ ማስከፈያ ምጣኔ ሊጨምር ወይም ሊቀንስ ይችላል።

፪. በፋይናንስ ቢሮ መሰረት ከዚህ አዋጅ ጋር በተያያዘው ሠንጠረዥ 1 በቁርጥ በተጣለው ኤክሳይስ ታክስ ማስከፈያ ምጣኔ ላይ ገንዘብ ሚኒስትር በሚያወጣው መመሪያ መሠረት በዓመት አንድ ጊዜ የዋጋ ንረት ማስተካከያ ማድረግ አለበት።

፲፪ የኤክሳይስ ታክስ የተጣለባቸው ዕቃዎች የፋብሪካ መሸጫ ዋጋ

፩. የኤክሳይስ ታክስ የተጣለባቸው ዕቃዎች የፋብሪካ መሸጫ ዋጋ ነው የሚባለው፡-

ሀ) አምራቹ የኤክሳይስ ታክስ የተጣለባቸውን ዕቃዎች የሸጠው ግንኙነት በሌላቸው ሰዎች መካከል በሚደረግ ግብይት ለገዥው የሆነ እንደሆነ፣ ገዥው የከፈለው ዋጋ፣

ለ) በሌላ በማናቸውም ሁኔታ ዕቃው ከአምራቹ ፋብሪካ በወጣበት ጊዜ ያለው ግልጽ የገበያ ዋጋ ማለት ነው።

፪. በፋብሪካ መሸጫ ዋጋ ላይ የተከፈለው የኤክሳይስ ታክስ በግብይቱ ደረሰኝ ላይ ተለይቶ መታየት አለበት።

፲፫ የኤክሳይስ ታክስ የተጣለባቸው ዕቃዎች መጠን

፩. ይህ አንቀጽ ተፈጻሚ የሚሆነው ከአዋጁ ጋር በተያያዘው ሠንጠረዥ 1 መሠረት በዕቃዎቹ ላይ የኤክሳይስ ታክስ የተጣለው የዕቃዎቹን ብዛት ወይም ክብደት መሠረት ባደረገ መጠን በሚሆንበት ጊዜ ነው።

፪. በሚከተሉት ሁኔታዎች የኤክሳይስ ታክስ የሚከፈልባቸው ዕቃዎች የኤክሳይስ ታክስ ማስከፈያ መጠን የሚወሰነው ከዕቃው ጋር የሚሸጠውን የዕቃውን ማሸጊያ እና በውስጡ የያዘውን ክብደት መሠረት በማድረግ ይሆናል፡-

the rate changed it first schedule in relation to this proclamation.

2. Bureau of finance shall, in accordance with the directive issued by the Minister of finance, adjust the specific rate of excise tax specified in first schedule of this Proclamation once a year to take inflation into account.

12. Factory Selling Price of Excisable Goods

1. The factory selling price of excisable goods shall be:

- a) if the excisable goods are sold by the manufacturer, other than to a purchaser in an arm's length transaction, the price payable by the purchaser;
- b) in any other case, the open market value of the goods at the time of removal from the manufacturer's factory.

2. The Excise tax paid on the factory selling price shall be separately shown in the invoice.

13. Quantity of Excisable Goods

1. This Article shall apply where the First Schedule specifies a rate of excise tax payable by reference to a quantity measured by volume or weight.
2. In the following cases, the excise tax rate for goods subject to excise tax shall be determined based on the packaging of the goods sold with them and the

ሀ) የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸው ዕቃዎች በተፈቀደለት አምራች ከተመረቱበት ፋብሪካ በሚወጡበት ጊዜ ከዕቃው ጋር አብሮ ከሚሸጥ ማሽኒያ ጋር ወይም የዚህ ዓይነት ዕቃዎች በችርቻሮ በሚሸጡበት አብዛኛውን ጊዜ አብረው ከሚሸጡ ማሽኒያዎች ጋር ሲሆን፣ እና

ለ) ማሽኒያው፡-

፩/ የተጣራ ክብደቱ ያልተጻፈበት ከሆነ ወይም

፪/ በሚሸጥበት ጊዜ በውስጡ ያለው ይዘት በተለምዶ የሚታወቅ ባለመሆኑ ወይም አብዛኛውን ጊዜ ይዘቱ የሚታወቅ ባለመሆኑ ትክክለኛ ብዛቱን ወይም ክብደቱን ማወቅ የማይቻል ከሆነ፣

ሐ) የዕቃው ባለቤት የማሽኒያውን የተጣራ ክብደት ትክክለኛነት ቢሮውን በሚያረካ አኳኋን ማስረዳት ካልቻለ፣ የኤክሳይዝ ታክስ በተጣለባቸው ዕቃዎች ላይ የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈለው በማሽኒያው እና በውስጡ በያዘው ዕቃ ጠቅላላ ክብደት ላይ ይሆናል።

፫. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 4 የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ፣ በሚከተሉት ሁኔታዎች በማሽኒያው ላይ ከተገለፀው መጠን ያላነሰ ዕቃ በውስጡ እንዳለው ይቆጠራል።

ሀ) የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸው ዕቃዎች በተፈቀደለት አምራች ከተመረቱበት ፋብሪካ በሚወጡበት ጊዜ ከዕቃው ጋር አብሮ ከሚሸጥ ማሽኒያ ጋር ወይም የዚህ ዓይነት ዕቃዎች በችርቻሮ በሚሸጡበት አብዛኛውን ጊዜ አብረው ከሚሸጡ ማሽኒያዎች ጋር ሲሆን፣ እና

ለ) ማሽኒያው፡-

፩. የሚይዘው የተወሰነ ብዛት ያለው ዕቃ በማሽኒያው ላይ የተጻፈበት ከሆነ፣ ወይም

፪. በሚሸጥበት ጊዜ በውስጡ ያለው ይዘት በተለምዶ የሚታወቅ ከሆነ፣

weight contained therein:

a) excisable goods are removed from the factory of a licensed manufacturer, in a package intended for sale with, or of a kind usually sold with the goods in a sale by retail; and

b) the package:

1. is not marked or labeled with a net weight; or

2. is not commonly sold as containing, or is not commonly reputed to contain, a specific quantity or weight.

c) the owner of the goods is unable to satisfy the bureau of the correct net weight of the package, the excisable goods shall be liable to excise tax according to the gross weight of the package and its contents.

3. Without prejudice to the provisions of sub-article 4 of this article, in the following cases, the package shall be deemed to contain no less than the quantity stated on the package:

a) excisable goods are removed from the factory of a licensed manufacturer, in a package intended for sale with, or of a kind usually sold with, the goods in a sale by retail; and

b) the package:

1. is marked, or labeled as containing a specific quantity of the goods; or

2. is commonly sold as containing, or is commonly reputed to contain, a specific quantity of the goods, the package shall be treated as containing not less

፫. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 3 የተመለከተው ማሽኒያ የያዘው መጠን ከተወሰነው መጠን በላይ የሆነ እንደሆነ የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈለው በትክክለኛው መጠን ላይ ይሆናል።

፬. ቢሮው በማምረት ሂደት ለሚያጋጥም ቁርጥራጭ እና ውዳቂ የሚፈቀደውን መጠን እና የሚፈቀድበትን ሁኔታ በመመሪያ ይወስናል።

፲፬. በጥሬ ዕቃ/ ግብዓት ላይ የተከፈለን ታክስ ስለማቀናነስ

፩.የተፈቀደለት አምራች የኤክሳይዝ ታክስ በሚከፈልባቸው በክልሉ ውስጥ በተመረቱ ጥሬ ዕቃዎች/ግብዓቶች ላይ የኤክሳይዝ ታክስ የከፈለ እንደሆነ እና እነዚህን ጥሬ ዕቃዎች/ግብዓቶች የመጨረሻውን ምርት (ከዚህ በኋላ “የመጨረሻ ምርት”) ለማምረት በግብዓትነት የተጠቀመባቸው ከሆነ፣ በጥሬ ዕቃዎች / ግብዓቶች ላይ የተከፈለው ታክስ በመጨረሻ ምርቶች ላይ ከሚከፈለው የኤክሳይዝ ታክስ ጋር እንዲቀናነስ ይደረጋል።

፪. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 የተደነገገው አልኮልን፣ ትንባሆን እና ስኳርን አይጨምርም።

than the specific quantity.

3. If the package referred to in Sub-Article (3) of this Article contains more than the specific quantity, excise tax shall be computed on the actual quantity.

4. The Bureau by directive determines and specifies the allowance for tare or wastage that may be granted and the conditions under which it is granted.

14. Relief for Raw Materials

1. Where excise tax has been paid in respect of excisable goods manufactured in the Region by a licensed manufacturer and which have been used as raw materials in the manufacture of other excisable goods (hereinafter referred to as "finished goods"), the excise tax paid on the raw materials shall be offset against the excise tax payable on the finished goods.

2. The provisions of Sub-Article (1) of this Article shall not apply to alcohol, tobacco and sugar.

**ምዕራፍ ሦስት
ስለ ፈቃድ
ክፍል አንድ**

ፈቃድ ለማግኘት ስለሚቀርብ ማመልከቻ

፲፮. ፈቃድ ማግኘት የሚያስፈልጋቸው ሥራዎች

፩. ማናቸውም ሰው በቢሮው ፈቃድ ካላገኘ ወይም በቢሮው ዘንድ ካልተመዘገበ በስተቀር በሚከተሉት ሥራዎች ላይ መሠማራት አይችልም፡፡

ሀ) በክልሉ ውስጥ የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸውን ዕቃዎች ማምረት፤

ለ) በዚህ አዋጅ አንቀጽ 28 በተደነገገው መሠረት፤ ፋይናንስ ቢሮ በሚያወጣው መመሪያ የኤክሳይዝ ቴምብር ሊለጠፍባቸው ይገባል የተባሉ የኤክሳይዝ ታክስ የተጣለባቸውን ዕቃዎች ማቅረብ፤

ሐ) ፋይናንስ ቢሮ በሚያወጣው መመሪያ ፈቃድ የማግኘት ግዴታ በሚጥልባቸው ሌሎች ሥራ ዘርፎች መሠማራት፤

፪. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 የተደነገገውን በመተላለፍ የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸውን ዕቃዎች በማምረት ሥራ ላይ የተሠማራ ሰው ከዚህ አዋጅ ጋር በተያያዘው ሠንጠረዥ 1 የተጣለውን የኤክሳይዝ ታክስ እንዲከፍል ይገደዳል፡፡

፫. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 የኤክሳይዝ ታክስ እንዲከፍል የሚገደድ ሰው፡-

ሀ) በቢሮው በተጠየቀ ጊዜ ታክሱን ወዲያውኑ መክፈል አለበት፡፡

ለ) ከኤክሳይዝ ታክሱ በተጨማሪ በዚህ አዋጅ እንዲሁም በታክስ አስተዳደር አዋጅ በተደነገገው መሠረት በወንጀል ተጠያቂ ይሆናል እንዲሁም ቅጣትና ወለድ እንዲከፍል ይደረጋል፡፡

**CHAPTER THREE
LICENSING
PART ONE**

Application for a License

15. Activities Requiring a License

1. A person shall not undertake any of the following activities unless is licensed or registered by the Bureau to undertake the activity:

- a) the manufacture of excisable in the region;
- b) the importation into region of excisable goods specified by the directives of finance bureau under Article 28 as requiring an excise stamp;
- c) the carrying out of any other activity in the region for which the finance bureau by a directive, may impose a requirement or a license.

2. A person who manufactures excisable goods excisable services in contravention of Sub-Article (1) of this Article shall be liable for the excise tax payable in respect of the excisable goods or services at the rate specified in the First Schedule.

3. A person who is liable to pay the excise tax under Sub-Article (2) of this Article:

- a) shall pay the tax immediately upon demand made by the Burea;
- b) shall be in addition to any penalty and interest imposed on the person under this Proclamation or the Tax Administration Proclamation.

፲፮. ለፈቃድ ማመልከቻ ስለማቅረብ

፩. በዚህ አዋጅ አንቀጽ 15(1) በተጠቀሰው የሥራ መስክ ለመሠማራት የሚፈልግ ሰው በአንቀጽ 14(1) ለሚሠማራበት የሥራ መስክ ፈቃድ እንዲሰጠው ለቢሮው ማመልከቻ ማቅረብ አለበት።

፪. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 መሠረት የሚቀርብ ማመልከቻ፡

- ሀ) በተፈቀደው ቅጽ መሠረት ሊቀርብ
- ለ) የፈቃድ ክፍያ ሊከፈልበት
- ሐ) በቢሮው በተወሰነው አካሄድ ሊቀርብ ይገባል።

**ክፍል ሁለት
ፈቃድ ስለመስጠት**

፲፯. ፈቃድ መስጠት

፩. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ፣ ቢሮው በዚህ አዋጅ አንቀጽ 16 መሠረት የሚቀርብለትን ማመልከቻ በመመርመር ለአመልካቹ ፈቃዱን ሊሰጥ ወይም ሊከለክል ይችላል።

፪. ቢሮው ፈቃድ ሊከለክል የሚችለው የሚከተሉት ሁኔታዎች መኖራቸውን ሲያረጋግጥ ይሆናል።

ሀ) አመልካቹ በዚህ አዋጅ ወይም በታክስ አስተዳደር አዋጅ መሠረት በታክስ መሰወር ወይም በታክስ ማጭበርበር ወንጀል ተከሶ የተፈረደበት ከሆነ፣

ለ) አመልካቹ በማናቸውም ሕግ እምነት በማጉደል ወይም በማጭበርበር ወንጀል ተከሶ የተፈረደበት ከሆነ፣

ሐ) አመልካቹ፡-

16. Applications for a License

1. A person who intends to undertake any of the activities specified in Article 15(1) shall apply to the Bureau for a license for any of the activities specified under Article 14 (1)

2. An application under Sub-Article (1) of this Article shall be:

- a) in the prescribed form;
- b) accompanied by the prescribed fees;
- c) lodged with the Bureau in the prescribed manner.

**PART TWO
ISSUE OF LICENSES**

17. Issue of License

1. Without Prejudice to the provision of SubArticle (2) of this Article, the Authority shall consider an application under Article 16 and may grant or refuse to issue the applicant with a license.

2. The Bureau may refuse an application under if satisfied that:

- a) the applicant has been convicted of tax evasion or fraud under this Proclamation or the Tax Administration Proclamation;
- b) the applicant has been convicted of an offence involving dishonesty or fraud under any law;
- c) the applicant:

፩/ የከሰረ ወይም ዕዳውን ለመክፈል ያልቻለ ከሆነ፤

፪/ በኪሣራ ምክንያት ሀብቱ በመጣራት ላይ ያለ ወይም ባለአደራ የተሰየመበት ከሆነ፤

መ) ማመልከቻው የቀረበው የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸውን ምርቶች ለማምረት ከሆነ በማመልከቻው የተመለከተው ፋብሪካ፣ ማምረቻ፣ መሣሪያ ምርቱን ለማምረት ወይም የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸውን ዕቃዎች ለመከታተል በቂ ካልሆነ፤

ሠ) አመልካቹ በማናቸውም የታክስ ሕግ በተደነገገው መሠረት ትክክለኛውን የሂሳብ መዝገብ ያልያዘ፤ ወይም በማናቸውም የታክስ ሕግ የተጣለበትን ግዴታ ያልተወጣ ወይም በቢሮው በተጠየቀው መሠረት በተወሰነ ጊዜ ውስጥ የሂሳብ መዝገብ የመያዝ ግዴታውን ለመወጣት ግዴታ ለመግባት ያልተስማማ፤

ረ) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 (ሀ) (ለ) (ሐ) እና (ሠ) የተመለከተው ከአመልካቹ ጋር ግንኙነት ያለውን ሰው የሚመለከት ሲሆን፤ ይህ አንቀጽ ተፈጻሚ የሚሆነው ቢሮው ከአመልካቹ ጋር ግንኙነት ያለው ሰው ፈቃድ በተጠየቀበት የሥራ መስክ ውስጥ የሚሠማራ ለመሆኑ በቂ ጥርጣሬ ያለው በሚሆንበት ጊዜ ነው።

፫. በዚህ አዋጅ መሠረት ከሚሰጠው ፈቃድ ጋር በተያያዘ የታክስ ቢሮው አስፈላጊ መስሎ ከታየው የውል ቃሎችና ሁኔታዎች ወይም ገደቦች እንዲኖሩ ሊያደርግ ይችላል።

፬. በዚህ አዋጅ አንቀጽ 15 መሠረት የፈቃድ ማመልከቻ ለሚያቀርብ ሰው ቢሮው በማመልከቻው መሠረት የተሰጠውን ውሳኔ ማመልከቻው ከቀረበበት ቀን ጀምሮ በሚቆጠር የ30 ቀን ጊዜ ውስጥ በጽሁፍ መግለጽ አለበት። ማመልከቻው ውድቅ የተደረገ ከሆነ

1. is or has been declared bankrupt or insolvent;
2. is in the process of liquidation or receivership;
- d) in the case of an application to be a manufacturer of excisable goods, the factory, plant or equipment, specified in the application is not adequate to manufacture or secure excisable goods;
- e) the applicant has not kept proper records as required under any tax law or has otherwise failed to comply with its obligations under a tax law; or if he does not agree to comply with his obligation to keep proper records within a given time frame as required by the Bureau;
- f) paragraphs (a), (b), (c) and (e) of SubArticle (2) of this Article apply to a person related to the applicant and the Bureau is satisfied that the related person is reasonably expected to be involved in the conduct of the activity to which the application relates.
3. The Bureau may impose such terms, conditions or restrictions as it considers appropriate in relation to a license issued under this Article.
4. The Bureau shall give an applicant for a license under Article 15 written notice of the decision on the application within 30 days from the date the application is submitted and

ውድቅ የተደረገበት ምክንያት መገለጽ አለበት።

፮. በዚህ አዋጅ መሠረት የሚሰጠው ፈቃድ በቢሮው በተሰጠው ፈቃድ ላይ ከተመለከተው ቀን ጀምሮ የሚፀና ሲሆን፣ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 20 መሠረት ካልተሠረዘ በስተቀር ላልተወሰነ ጊዜ የፀና ይሆናል።

፲፰. የፈቃዱ ቅርጽ

፩. በዚህ አዋጅ አንቀጽ 16 መሠረት የሚሰጠው ፈቃድ በፀደቀው ቅጽ መሠረት የሚሰጥ ይሆናል።

፪. የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸውን ዕቃዎች ለሚያመርት ሰው የሚሰጥ ፈቃድ የሚከተሉትን መያዝ አለበት።

ሀ) አምራቹ እንዲያመርት የተፈቀደለትን የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልበትን ዕቃ ምድብ ወይም ምድቦች፣

ለ) አምራቹ የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸውን ምርቶች እንዲያመርት የተፈቀደለትን ፋብሪካ/ ፋብሪካዎች ፣

፫. በዚህ አንቀጽ መሠረት በተሰጠ ፈቃድ የተመለከተው ፋብሪካ ማምረት የሚችለው በፈቃዱ የተመለከተውን የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልበትን ዕቃ ምድብ/ምድቦች ብቻ ነው።

፬. በዚህ አንቀጽ መሠረት በተሰጠ ፈቃድ በተመለከተው ፋብሪካ የኤክሳይዝ ታክስ የተጣለባቸውን ዕቃዎች ማምረት የሚችለው በፈቃዱ ላይ አምራች በሚል የተመለከተው ሰው ብቻ ነው።

፲፱. ፈቃድ የተሰጠው ሰው ግዴታዎች

፩. ፈቃድ የተሰጠው ሰው የሚከተሉትን የመፈፀም ግዴታ አለበት፡-

if the application is refused, the notice shall include reasons for the refusal.

5. A license shall take effect from the date specified therein by the Authority and shall unless earlier suspended, remain in force until cancelled under Article 20.

18. Form of License

1. The license issued under Article 16 shall be in the prescribed form.

2. A license issued to a manufacturer of excisable goods shall specify the following:

- a) the class or classes of excisable goods that the manufacturer is licensed to manufacture;
- b) the factory/factories at which the manufacturer is permitted to manufacture excisable goods.

3. A factory specified in a license issued under this Article shall be used only for the manufacture of the class/classes of excisable goods specified in the license.

4. Only the person specified as the licensed manufacturer in a license issued under this Article shall manufacture excisable goods in the factory specified in the license.

19. Obligations of Licensed Person

1. A licensed person has the obligation to carry out

<p>ሀ) የተሰጠውን ፈቃድ ዋና ቅጂ የንግድ ሥራውን በሚያካሄድበት ዋና መስሪያ በግልጽ በሚታይ ቦታ መለጠፍ፤</p> <p>ለ) የኤክሳይዘ ታክስ የሚከፈልባቸውን ምርቶች በሚመለከት የፈቃዱን የተረጋገጠ ኮፒ የንግድ ሥራውን በሚያካሄድበት ቦታ ሁሉ የመለጠፍ፤</p> <p>፪. የሚከተሉትን መረጃዎች በሚመለከት ለቢሮው በጽሁፍ ማስታወቂያ የመላክ ግዴታ አለበት፡</p> <p>ሀ) ፈቃድ የተሰጠበትን ሥራ ያቆመ እንደሆነ፤</p> <p>ለ) የተፈቀደለት አምራች የሚያከናውነውን ዋና ተግባር መጠሪያ፣ አድራሻ፣ ሥራውን የሚያከናውንበትን ቦታ፣ ባለቤትነት፣ የመተዳደሪያ ደንብ ወይም የሥራውን ባህሪ የለወጠ እንደሆነ፤</p> <p>ሐ) የተፈቀደለት አምራች የሥራውን እንቅስቃሴ ለተወሰነ ጊዜ በጊዜያዊነት ያቋረጠ እንደሆነ፣ ወይም</p> <p>መ) የተፈቀደለትን አምራች በሚመለከት የኤክሳይዘ ታክስ የሚከፈልባቸውን ዕቃዎች ለማምረት በሚጠቀምበት በፈቃዱ በተመለከተው ፋብሪካ ወይም ማምረቻ እና መሣሪያ ላይ ለውጥ የተደረገ እንደሆነ፤</p> <p>፫. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 መሠረት የሚላከው ማስታወቂያ ለቢሮው በሚከተለው ጊዜ ውስጥ እንዲደርስ መደረግ አለበት፡፡</p> <p>ሀ) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2(ሐ) መሠረት የሚቀርበውን ማስታወቂያ በሚመለከት የንግድ ሥራው የተዘጋው ባልታቀደ ሁኔታ ከሆነ፣ የንግድ ሥራውን ለመዘጋት ምክንያት የሆነው ሁኔታ ካጋጠመበት ቀን ጀምሮ በ7 ቀናት ውስጥ፤</p>	<p>the following:</p> <p>a) display in a conspicuous place the original of the license at the principal place of business;</p> <p>b) in case of excisable goods, a certified copy of the license at every other place of business.</p> <p>2. A licensed person shall notify the bureau, in writing:</p> <p>a) if the licensed person ceases to carry on the activity for which the license is issued;</p> <p>b) if there is any change in the name, address, place of business ownership, constitution, or nature of the principal activity or activities carried on by the licensed person;</p> <p>c) of any period in which the licensed person closes operations on a temporary basis; or</p> <p>d) if the case of a licensed manufacturer, there is any change in the factory specified in the license, or the plant and equipment used to manufacture excisable goods.</p> <p>3. The notice sent in accordance with Sub-Article 2 of this Article must be delivered to the Office within the following period:</p> <p>a) in the case of a notification under SubArticle (2) (c) of this Article where the closure was unplanned, within 7 days after the event causing the closure.</p>
---	--

ለ) በሌላ ማናቸውም ሁኔታ ማስታወቂያውን ለመላክ ምክንያት የሆነው ሁኔታ ባጋጠመ በ7 ቀናት ውስጥ ለቢሮው እንዲደርስ መደረግ አለበት።

b) in any other case, at least 7 days prior to the event requiring notification occurs to the Bureau of revenue.

**ክፍል ሦስት
ፈቃድን ስለ ማገድና ስለመሰረዝ**

**PART THREE
SUSPENSION AND CANCELLATION OF
LICENSES**

፳. ፈቃድን ስለማገድ

20. Suspension of License

፩. ቢሮው ከሚከተሉት ምክንያቶች በአንዱ በዚህ አዋጅ መሠረት የተሰጠውን ፈቃድ ማገድ ይችላል።

1. The Bureau may suspend a license issued under this Proclamation if the Bureau is satisfied that:

ሀ) ፈቃድ ከተሰጠው ሰው የንግድ ሥራ ጋር በተያያዘ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 18(2)(ሀ) (ለ) ወይም (ሐ) የተዘረዘሩ ሁኔታዎች ያጋጠሙ እንደሆነ፤

a) any of the matters specified in Article 18 (2) (a), (b) or (c) apply to the licensed person;

ለ) ፈቃድ የተሰጠው ሰው በዚህ አዋጅ ወይም በታክስ አስተዳደር አዋጅ በተመለከተው መሠረት ተገቢውን የሂሳብ መዝገብ ያልያዘ ወይም ማናቸውንም በዚህ አዋጅ የተጣለበትን ግዴታ ያልተወጣ እንደሆነ፤

b) the licensed person has not kept proper records as required under this Proclamation or the Tax Administration Proclamation, or has otherwise failed to comply with obligations under this Proclamation;

ሐ) ፈቃድ የተሰጠው ሰው በፈቃዱ የተመለከቱ ሁኔታዎችን የጣሰ እንደሆነ፤

c) the licensed person has breached a condition of the license;

መ) ፈቃድ የተሰጠው ሰው ለቢሮው የሀሰት ወይም አሳሳች መረጃን የሰጠ እንደሆነ፤

d) the licensed person has made a false or misleading statement to the Bureau;

ሠ) የተፈቀደለትን አምራች በሚመለከት፣ በፈቃዱ የተመለከተው ፋብሪካ፣ ማምረቻ ወይም መሣሪያ ኤክሳይዘ ታክስ የሚከፈልባቸውን ምርቶች ለማምረት ከዚያን ጊዜ በኋላ አጥጋቢ ሆነው ያልተገኙ እንደሆነ፤

e) for a licensed manufacturer, the factory, or plant or equipment, specified in the license is no longer adequate to manufacture or secure excisable goods.

፪. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 መሠረት ቢሮው ፈቃድን ያገደ እንደሆነ ፈቃድ ለተሰጠው ሰው ፈቃዱ የታገደ መሆኑን የሚገልጽ ማስታወቂያ በጽሁፍ መስጠት አለበት።

2. Where a license is suspended under SubArticle (1) of this Article, the Bureau shall serve the licensed person with written notice of the suspension.

<p>፫. ፈቃድን ለማገድ የተሰጠ ውሳኔ ተፈጻሚ የሚሆነው በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 መሠረት ማስታወቂያው ከተሰጠበት ቀን ጀምሮ ነው።</p>	<p>3. The suspension of a license shall take effect from the date of service of the notice under Sub-Article (2) of this Article.</p>
<p>፬. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 መሠረት ፈቃዱ የታገደ መሆኑን የሚገልጽ ማስታወቂያ የደረሰው ሰው የዕግዱ ማስታወቂያ ከተሰጠበት ቀን ጀምሮ በ14 ቀናት ውስጥ ወይም ቢሮው በሚሰጠው ተጨማሪ ጊዜ ውስጥ ዕግዱን በመቃወም የይግባኝ ማመልከቻ ለታክስ ቅሬታ አጣሪ ኮሚቴ በጽሁፍ ሊያቀርብ ይችላል።</p>	<p>4. A person served with a notice of suspension under Sub-Article (2) may, by notice in writing and within 14 days of service of the notice, or within such further time as the Bureau may allow, appeal against the suspension to the tax complaint review department of the Bureau.</p>
<p>፭. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 4 መሠረት ፈቃድ የተሰጠው ሰው ዕግዱን በመቃወም የይግባኝ ማመልከቻ ያቀረበ እንደሆነ፤ ቢሮው የይግባኝ ማመልከቻው በደረሰው በ14 ቀናት ውስጥ፤</p>	<p>5. Where a licensed person lodges a notice of appeal in accordance with Sub-Article (4) of this Article, the Bureau shall, within 14 days after receipt of the notice, either:</p>
<p>ሀ) የይግባኙን አቤቱታ በመቀበል የፈቃዱን ዕገዳ ሊያነሳ፤</p>	<p>a) accept the appeal and revoke the suspension of the license;</p>
<p>ለ) ፈቃዱ የታገደበት ሰው ዕግዱ እንዲነሳለት ለማድረግ ለዕግዱ ምክንያት የሆኑ ጉድለቶችን በማሟላት ረገድ በማስታወቂያው በተወሰነ ጊዜ ውስጥ ሊያከናውናቸው የሚገባ ተግባራትን የሚገልጽ ማስታወቂያ እንዲደርሰው በማድረግ፤ በማስታወቂያው በተወሰነ ጊዜ ውስጥ ተግባራቱን ካከናወነ ዕግዱን የማንሳት፤</p>	<p>b) provide the licensed person with written notice of the action required to be taken before the date specified in the notice to remedy the deficiencies that led to the suspension of the license and revoke the suspension if the action is taken within the specified time; or</p>
<p>ሐ) ይግባኙን ውድቅ ማድረግ እና በአንቀጽ 20 መሠረት ፈቃዱን መሠረዝ ይችላል።</p>	<p>c) reject the appeal and cancel the license in accordance with Article 20 of this proclamation.</p>
<p>፮. ቢሮው በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 5 በተመለከተው ጊዜ ውስጥ በንዑስ አንቀጽ የተመለከቱትን እርምጃዎች ካልወሰደ የፈቃዱ ዕገዳ እንደተነሳ ይቆጠራል።</p>	<p>6. If the Bureau fails to take action under Sub-Article (5) of this Article within the time specified in that Sub-Article, the suspension shall stand revoked.</p>

፳፩. ፈቃድን ስለመሠረዝ

፩. ቢሮው በሚከተሉት ሁኔታዎች በጽሁፍ ማስታወቂያ በመስጠት ፈቃዱን ሊሠርዝ ይችላል፤

ሀ) ቢሮው በዚህ አዋጅ አንቀጽ 20(2) መሠረት ማስታወቂያ የደረሰው ከሆነ፤

ለ) በዚህ አዋጅ አንቀጽ 20(5) በተወሰነው ጊዜ ውስጥ ፈቃድ የተሰጠው ሰው የፈቃዱን ዕገዳ በመቃወም ይግባኝ ያላቀረበ ከሆነ፤

ሐ) በዚህ አዋጅ አንቀጽ 20(5) (ለ) በተሰጠው ማስታወቂያ ወይም ቢሮው በተሰጠ ተጨማሪ ጊዜ ውስጥ ፈቃድ የተሰጠው ሰው በማስታወቂያው የተመለከተውን ሳያሟላ የቀረ እንደሆነ፤

መ) በዚህ አዋጅ አንቀጽ 20(5)(ሐ) በተደነገገው መሠረት ፈቃዱ በመታገዱ ምክንያት የቀረበውን ይግባኝ ቢሮው ውድቅ ያደረገው ከሆነ፤

፪. የፈቃድ መሠረዝ ተፈጻሚ የሚሆነው ፈቃዱ መሠረዙን በሚገልጸው ማስታወቂያ ከተመለከተው ቀን ጀምሮ ነው።

፫. ፈቃድ ለተሰጠው ሰው የተሰጠው ፈቃድ መሠረዝ የኤክሳይዝ ታክስ መክፈልን እና የኤክሳይዝ ታክስ ማስታወቂያ ማቅረብን ጨምሮ ፈቃዱ ፀንቶ በነበረበት ጊዜ ባከናወነው ወይም ባላከናወነው ማናቸውም ተግባር ምክንያት በዚህ አዋጅ ወይም በታክስ አስተዳደር አዋጅ መሠረት የሚኖርበትን ተጠያቂነት አያስቀርም።

፳፪. የፈቃድ መታገድ ወይም መሠረዝ የሚኖረው ውጤት

፩. የተፈቀደለት አምራች የተሰጠው ፈቃድ የታገደ ወይም የተሠረዘ እንደሆነ፤

21. Cancellation of License

1. The Bureau shall, by notice in writing, cancel the license of a person when:

a) the Bureau has received notification under Article 20 (2);

b) the person fails to appeal the suspension of the license within the time specified in Article 20 (5);

c) the person fails to comply with a notice served on the person under Article 20(5) (b) within the time specified in the notice or within such further time as the Bureau may allow;

d) If the Bureau has rejected the appeal filed due to the suspension of the license as provided for in Article 20(5)(c) of this Proclamation;

2. The cancellation of a license takes effect from the date specified in the notice of cancellation.

3. Any obligation or liability of a licensed person under this Proclamation or the Tax Administration Proclamation in respect of anything done or omitted to be done by the person while licensed, including the obligation to pay excise tax or to file excise tax returns, shall not be affected by cancellation of the person's license.

22. Consequences of Suspension or Cancellation of License

1. If the license of a licensed manufacturer is suspended or cancelled:

<p>ሀ) አምራቹ፡-</p> <p>1. የኤክሳይዝ ታክስ የተጣለባቸውን ዕቃዎች የማምረቱን ተግባር ወዲያውኑ ማቆም፤</p> <p>2. የኤክሳይዝ ታክስ በተጣለባቸው በእጁ በሚገኙ እቃዎች ላይ ያልተከፈለውን የኤክሳይዝ ታክስ ወዲያውኑ መክፈል፤</p> <p>3. ቢሮው በሚሰጠው መመሪያ መሠረት በአምራቹ ፋብሪካ ውስጥ የሚገኙ የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈሉባቸውን ዕቃዎች ማስወገድ አለበት፡፡</p> <p>ለ) ቢሮው፡-</p> <p>1. የተፈቀደለት አምራች በፋብሪካው ውስጥ የሚገኙ የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈሉባቸውን ዕቃዎች በቢሮው ወደፀደቀ ቦታ እንዲያዘዋወር የማዘዝ፤ እና</p> <p>2. በዚህ አዋጅ የተደነገጉ ግዴታዎች መፈፀማቸውን ለማረጋገጥ እና የመንግሥትን ገቢ ለመስብሰብ አስፈላጊ እስከሆነ ድረስ ቢሮው በታክስ አስተዳደር አዋጅ ቁጥር 22/2016 አንቀጽ 41 መሠረት የአምራቹን ፋብሪካ እና በፋብሪካው ውስጥ የሚገኙ የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈሉባቸውን ዕቃዎች መያዝ ይችላል፡፡</p> <p>3. ቢሮው በፈቃዱ መታገድ ወይም መሠረዝ ምክንያት ያወጣውን ወጪ እንዲተካ ፈቃድ ለተሰጠው ሰው የጽሁፍ ማስታወቂያ ሊሰጠው ይችላል፡፡ የዚህ ዓይነቱ ወጪ ለታክስ አስተዳደር አዋጅ አፈጻጸም እንደታክስ ይቆጠራል፡፡</p> <p>፳፫. ፈቃድ ከመታገዱ ወይም ከመሠረዝ በፊት ቢሮው ሊሰጥ ስለሚገባው ማስጠንቀቂያ</p> <p>፩. ቢሮው በዚህ አዋጅ መሠረት የተሰጠውን ፈቃድ ለማገድ ወይም ለመሠረዝ ያቀደ እንደሆነ፣ ባለፈቃዱ</p>	<p>a) the manufacturer shall:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. immediately cease to manufacture excisable goods; 2. immediately pay all excise tax on excisable goods on hand in respect of which tax is still unpaid; 3. dispose of excisable goods and materials in the manufacturer's factory in accordance with the direction of the Bureau. <p>b) the Bureau may:</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) require the licensed manufacturer to remove excisable goods in the manufacturer's factory to another place approved by the Bureau; and (2) take control of the manufacturer's factory and seize any excisable goods at the factory as may be necessary in accordance with Tax proclamation No 22/2023 Article 41 for the protection of revenue and ensure compliance with this Proclamation. (3) The Bureau may, by notice in writing, require a licensed person to pay such costs as may be incurred by the Bureau as a result of the suspension or cancellation of the person's license as specified in the notice and the costs shall be treated as tax for the purposes of the Tax Administration Proclamation. <p>23. Bureau to Notify Licensee Prior to Suspension, Revocation or Cancellation of a License</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Where the Bureau seeks to suspend, revoke or
---	---

ሊወሰድ የታቀደውን እርምጃ እንዲያውቀው ከ21 ቀናት በፊት የጽሁፍ ማስጠንቀቂያ መስጠት አለበት። ይህም ማስጠንቀቂያ እርምጃው እንዲወሰድ መንስኤ የሆኑትን ሁኔታዎች እና ፈቃድ የተሰጠው ሰው ማስተካከያ ሊያደርግባቸው የሚገባ ጉዳዮችን ጭምር የሚገልጽ መሆን አለበት።

፪. ፈቃድ የተሰጠው ሰው በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 መሠረት ማስጠንቀቂያው በደረሰው በ21 ቀናት ጊዜ ውስጥ በቢሮው የተጠየቁ የማስተካከያ እርምጃዎችን መውሰድ አለበት።

፫. ቢሮው ፈቃድ የተሰጠው ሰው የወሰዳቸውን የማስተካከያ እርምጃዎች የሚመለከት ሪፖርት በደረሰው በ14 ቀናት ውስጥ የተወሰዱት እርምጃዎች በቂ መሆናቸውን ወይም በማስጠንቀቂያው የተገለፁ እርምጃዎች የሚወሰዱ መሆኑን ለመግለጽ ይችላል።

፬. በማስጠንቀቂያ የተወሰዱ እርምጃዎች የሚወሰዱ መሆኑን እንዲያውቀው የተደረገ ፈቃድ የተሰጠው ሰው በቢሮው ውሳኔ ቅር የተሰኘ እንደሆነ ውሳኔው ከተገለጸ ቀን ጀምሮ በ10 ቀናት ውስጥ ቅሬታውን ለቢሮው አቤቱታ አጣሪ ኮሚቴ ሊያቀርብ ይችላል።

፭. አቤቱታ አጣሪ ኮሚቴ አቤቱታው በደረሰው በ10 ቀናት ጊዜ ውስጥ በቀረበው ቅሬታ ላይ ውሳኔ መስጠት አለበት።

፮. ፈቃድ የተሰጠው ሰው በአቤቱታ አጣሪ ሥራ ክፍል በተሰጠው ውሳኔ ቅር የተሰኘ እንደሆነ ውሳኔው በተገለጸለት በ14 በቀናት ጊዜ ውስጥ ለግብር ይግባኝ ኮሚሽን ይግባኝ ሊያቀርብ የሚችል ሲሆን፤ ይግባኝ ማመልከቻ በ7 ቀናት ውስጥ ለቢሮው እንዲደርስ ማድረግ አለበት።

፳፬. ስለ ይግባኝ

፩. የግብር ይግባኝ ሰሚ ኮሚሽን በዚህ አዋጅ አንቀጽ 23 ንዑስ አንቀጽ 6 መሠረት የቀረበለትን ይግባኝ

cancel a license under this Proclamation, it shall give 21 days' notice to the licensee prior to taking the intended action, giving the grounds upon which such intended action shall be taken, and requiring the licensee to remedy any circumstances which may require to be remedied.

2. The licensed person shall take corrective measures requested by the Bureau within 21 days of receipt of the warning pursuant to Sub-Article 1 of this Article.
3. The Bureau shall, within 14 days, acknowledge in writing the actions taken by the licensee or proceed to confirm the effect of the intended notified action.
4. A Licensed Person who receives notification of confirmation of the intended action is dissatisfied with the decision of the Bureau may file a notice of objection with the tax compliant Review Department of the Bureau within 10 days from receipt of such decision.
5. The Review Department shall make a decision on the notice of objection within 10 days from receipt of such notice.
6. A Licensed Person dissatisfied with the decision of the Review Department may file a notice of appeal with the Tax Appeal Commission with 14 days after being served with a notice of decision and shall serve the Bureau with the appeal application within 7 days of filing.

24. Appeal

1. The Tax Appeal Commission shall hear and

በታክስ አስተዳደር አዋጅ በተደነገገው ጊዜ ውስጥ መርምሮ ውሳኔ መስጠት አለበት።

፪. በግብር ይግባኝ ሰሚ ኮሚሽን የተሰጠው ውሳኔ የሕግ ስህተት አለበት ብሎ የሚያምን ፈቃድ የተሰጠው ሰው ወይም ቢሮው ውሳኔው በተሰጠ በ30 ቀናት ጊዜ ውስጥ ይግባኙን ለጠቅላይ ፍርድ ቤት ሊያቀርብ ይችላል።

**ምዕራፍ አራት
የኤክሳይዝ ታክስ ቁጥጥር**

፳፮. የኤክሳይዝ ታክስ በሚከፈልባቸው ዕቃዎች ላይ የሚደረግ ቁጥጥር

፩. ፈቃድ በተሰጠው አምራች ፋብሪካ ውስጥ የሚገኙ የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸው ዕቃዎች በቢሮው (ከዚህ በኋላ “የኤክሳይዝ ታክስ ቁጥጥር” በሚል የሚጠራ) ቁጥጥር ይደረግባቸዋል።

፪. በዚህ አዋጅ መሠረት የኤክሳይዝ ታክስ በሚከፈልባቸው ዕቃዎች ላይ የኤክሳይዝ ታክስ ቁጥጥር የሚደረገው ከሚከተሉት በቀደመው ጊዜ ይሆናል።

ሀ) ፈቃድ በተሰጠው አምራች ፋብሪካ ውስጥ የሚገኙ ዕቃዎች ጥቅም ላይ እንዲውሉ ከፋብሪካው እስከሚወጡ፤

ለ) ዕቃዎቹ ከክልል ውጪ እስከሚላኩ፤ ወይም

ሐ) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 4 ወይም በዚህ አዋጅ አንቀጽ 7(1) መሠረት ዕቃዎቹ ከአገልግሎት ውጪ እስከሚደረጉ ወይም እስከሚወገዱ ድረስ፤

፫. ዕቃዎች በኤክሳይዝ ታክስ ቁጥጥር ስር እስካሉ ድረስ፤

ሀ) በቢሮው ሥልጣን የተሰጠው የቢሮው ሠራተኛ በማናቸውም ጊዜ ዕቃዎቹን መመርመር ይችላል፤

determine the appeal made in accordance with Article 23 (6) of this Proclamation within the time prescribed by the Tax Administration Proclamation.

2. Any party aggrieved by the decision of the Tax Appeal Commission may appeal to the Supreme Court on question of law within 30 days from the date of the decision.

**CHAPTER FOUR
EXCISE TAX CONTROL**

25. Excisable Goods under Excise Control

1. Excisable goods stored in the factory of a licensed manufacturer shall be subject to the control of the Authority (herein after referred to as "excise control").

2. Excisable goods shall be subject to excise control until the earlier of:

a) the removal of the goods from the factory of a licensed manufacturer for consumption in Ethiopia;

b) Until the goods are shipped out of the region, or

c) The destruction or disposal of goods in accordance with Sub-Article (4) of this Article or Article 7 (1) of this Proclamation.

3. When goods are subject to excise control:

a) an officer authorized by the Bureau may, at any time, examine the goods.

ለ) በዚህ አዋጅ መሠረት በቢሮው ከተፈቀደለት ሰው በስተቀር ማናቸውም ሰው ዕቃዎችን ከፋብሪካ ማውጣት ወይም በማናቸውም ሌላ መንገድ ዕቃዎችን የሚመለከት ማናቸውንም ተግባር መፈፀም አይችልም።

፬. ዕቃዎች በኤክሳይዝ ታክስ ቁጥጥር ስር ባሉበት ጊዜ ቢሮው የዕቃው ባለቤት ዕቃዎችን ለቢሮው እንዲያስረክብ ሊጠይቅ ይችላል። ቢሮው ዕቃዎችን ከተረከበ በኋላ ዕቃዎቹ በታክሱ ቢሮው በሚሰጥ መመሪያ መሠረት በባለቤቱ ወጪ ሊሸጡ ወይም ከአገልግሎት ውጪ እንዲሆኑ ሊደረግ ወይም ሊወገዱ ይችላል።

፭. በኤክሳይዝ ታክስ ቁጥጥር ሥር ያሉ የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸውን ዕቃዎች በሚመለከት ፈቃድ የተሰጠው አምራች ግዴታዎች

፩. የኤክሳይዝ ታክስ ቁጥጥር የሚደረግባቸው የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸው ዕቃዎች በተገቢው የሂሳብ አያያዝ የተመዘገቡ መሆኑን ለማረጋገጥ፣ የተፈቀደለት አምራች፡-

ሀ) ቢሮው በፋብሪካው ውስጥ የሚገኙ የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸውን ዕቃዎች ወይም ጥሬ ዕቃዎችን ለመመዘገብ፣ ክብደታቸውን ለመለካት፣ ለመቆጣጠር፣ ለመቁጠር እንዲችል ወይም እንደአስፈላጊነቱ ሌሎች ተመሳሳይ የቁጥጥር ሥራዎችን እንዲያከናውን በፋብሪካው ውስጥ የመለኪያ ወይም የመቁጠሪያ መሣሪያዎች እንዲኖሩ እና በሚገባ እንዲጠበቁ ማድረግ፣

ለ) በፋብሪካው ውስጥ የሚገኙ የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸውን ዕቃዎች የተሟላ ቁጥጥር ለማድረግ በሚያስችል መንገድ ማስቀመጥ፣

ሐ) በፀደቀው ቅጽ መሠረት የጥሬ ዕቃዎችን ምዝገባ ማካሄድ፣ በተለይም በማምረት ሂደት ጥቅም ላይ እንዲውሉ ፋብሪካው የተረከባቸውን ጥሬ ዕቃዎች እና ግብአቶች በእነዚህ ቅጾች ላይ መመዘገብ እና በየወሩ መጨረሻ የምዝገባውን ሚዛን ትክክለኛነት ማረጋገጥ፣

b) no person shall, except with authority of the Bureau granted in accordance with this Proclamation, remove the goods from a factory or otherwise interfere in any way with the goods.

4. When goods are subject to excise control, the Bureau may permit the owner of those goods to abandon them to the Bureau, and on such abandonment the goods may, at the expense of the owner thereof, be destroyed or otherwise disposed of as the Authority may direct.

26. Obligations of Licensed Manufacturer in Relation to Excisable Goods under Excise Control

1. For the purposes of ensuring proper accounting of excisable goods under excise control, a licensed manufacturer shall:

a) keep and maintain at the factory, metering and measuring devices, and such other equipment as may be necessary in order to enable the Bureau to take an account of, or check by weight, gauge or measure, all excisable goods or materials in the factory;

b) store excisable goods in the factory in such manner as to facilitate the taking of a full account of the goods;

c) keep a materials account in the approved form and enter therein the particulars of all raw materials and intermediate goods received at the factory for use in manufacturing, and balance the account at the end of each month.

መ) በፀደቀው ቅጽ መሠረት የመጨረሻ ምርቶችን ምዝገባ ማክናወን፤ እና በዚህ ቅጽ ላይ በፋብሪካው የተመረቱ የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸውን ዕቃዎች እና ከፋብሪካው የወጡ ዕቃዎችን መመዝገብ እና በየወሩ መጨረሻ የምዝገባውን ሚዛን ትክክለኛነት ማረጋገጥ፤

ሠ) የኤክሳይዝ ታክስ በሚከፈልባቸው በፋብሪካው ውስጥ ጥቅም ላይ በዋሉ ዕቃዎች ላይ የኤክሳይዝ ታክስ የተከፈለ መሆኑን ማረጋገጥ፤

ረ) ፋይናንስ ቢሮ በሚያወጣው መመሪያ እንዲሟሉ የሚጠየቁ ሁኔታዎችን የማሟላት ግዴታ አለበት።

፪. ለዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1(ሀ) አፈፃፀም ቢሮው በሚያወጣው መመሪያ ተፈላጊ የሆኑ የመለኪያ ወይም የመቁጠሪያ እንዲሁም ሌሎች አስፈላጊ መሣሪያዎችን ተፈላጊ ባህሪያት ሊወስን ይችላል።

፫. ቢሮው ፦

ሀ) ለዚህ አዋጅ አፈፃፀም አስፈላጊ ሆኖ ካገኘው በማናቸውም ጊዜ የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸውን ዕቃዎች ናሙና ከአምራቹ በነፃ የመውሰድ መብት ያለው ሲሆን፤ እነዚህ ናሙናዎች ቢሮው በሚሰጠው ውሳኔ መሠረት ሊወገዱ ወይም ለአምራቹ ሊመለሱ ይችላሉ።

ለ) በጽሁፍ በሚወሰነው አኳኋን የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸው ዕቃዎች ባለቤት የኤክሳይዝ ታክስ ሳይከፍል ለገበያ በማይውል መጠን ከፋብሪካው ናሙናዎችን እንዲወስድ ሊፈቅድ ይችላል።

d) keep a finished goods account in the approved form and enter therein particulars of all excisable goods manufactured therein and delivered therefrom and shall balance the account at the end of each month;

e) ensure that excise tax is paid on any excisable goods consumed at the factory; and

f) comply with such other requirements as may be specified in the directive issued by the Bureau of finance.

2. For the purpose of Sub-Article (1)(a) of this Article, the Bureau shall, by a directive, specify the requirements of a measuring or metering device and such other equipment as may be required.

3. The Bureau:

a) may, at any time, take samples of excisable goods free of charge for such purposes of the Proclamation as the Bureau may deem necessary, and any such samples shall be disposed of or returned to the Manufacturer as the Bureau may direct; or

b) may, subject to such written conditions as the Bureau may impose, permit the owner of excisable goods to take samples which are of no commercial value without payment of the excise tax thereon.

፳፮. ከአልኮል ማጣሪያ ፋብሪካ ውጪ የአልኮል ማጣሪያ መሣሪያን መያዝ ወይም መጠቀም የተከለከለ ስለመሆኑ

፩. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ ፈቃድ ከተሰጠው የአልኮል ማጣሪያ ፋብሪካ ውጪ ማናቸውም ሰው የአልኮል ማጣሪያ መሣሪያን መያዝ ወይም መጠቀም አይችልም።

፪. ቢሮው የሚጥላቸው አስገዳጅ ሁኔታዎች እንደተጠበቁ ሆነው በሚከተሉት ምክንያቶች በቢሮው ከተፈቀደለት የአልኮል ማጣሪያ ፋብሪካ ውጪ ሌላ ሰው የአልኮል ማጣሪያ መሣሪያ እንዲይዝ ወይም እንዲጠቀምበት ቢሮው ሊፈቅድ ይችላል።

ሀ) የአልኮል ማጣሪያ መሣሪያን ለሽያጭ የሚያመርት ወይም የሚይዝ ሲሆን፤

ለ) መሣሪያው የተያዘው ወይም ጥቅም ላይ የሚውለው ለሙከራ፣ ለጥናት ወይም ለሳይንሳዊ ምርምር ዓላማ ሲሆን፤

ሐ) የአልኮል ማጣሪያ መሣሪያው የተያዘው ወይም ጥቅም ላይ የሚውለው ከአልኮል መጠጦች ውጪ የሆነ ሌላ ምርት ለማምረት ሲሆን፤

፳፰. ከፋብሪካ ውጪ እንደተደረጉ የሚቆጠሩ ዕቃዎች

፩. የተፈቀደለት አምራች ቢሮውን በሚያረካ አካሄድ በፋብሪካው የተመረተውን የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልበት ዕቃ ብዛት በማስረጃ ማረጋገጥ ያልቻለ እንደሆነ፣ በአንድ ወር ውስጥ ተመርቷል በተባለው እና ሊመረት ይችላል ተብሎ በሚታመነው መካከል ያለውን ዕቃ ከኤክሳይዝ ታክስ ቁጥጥር ውጪ ከፋብሪካው ውጪ እንዳደረገ ይቆጠራል።

፪. የተፈቀደለት አምራች በትክክል ባመረተው እና የተመረተ ዕቃ በሚመዘገብበት ሰነድ ላይ በተመዘገበው መካከል ልዩነት መኖሩን ያወቀ እንደሆነ፣ ይህንኑ ወዲያውኑ ለቢሮው ማስታወቅ አለበት።

27. Keeping or Use of Still other than by Distiller or Rectifier Prohibited

1. Without prejudice to the provision of SubArticle (2) of this Article, no person other than a licensed distiller or rectifier shall keep or use a still.

2. The Bureau may permit, without prejudice to such conditions as the Bureau may impose, the keeping or use of a still by a person other than a licensed distiller or rectifier when the still is:

a) kept by a person who makes or keeps stills solely for the purpose of sale;

b) kept or used for experimental, analytical, or scientific purposes;

c) The alcohol distillation equipment is owned or used for the production of a product other than alcoholic beverages;

28. Deemed Removal of Excisable Goods

1. A licensed manufacturer who cannot account to the satisfaction of the Bureau, for any quantity of excisable goods manufactured shall be deemed to have removed those goods from excise control in the month in which the discrepancy arose.

2. A licensed manufacturer shall notify the Bureau of any discrepancies between the manufacturer's actual and recorded inventory as soon as the manufacturer becomes aware of the discrepancy.

**ምዕራፍ አምስት
የኤክሳይዝ ቴምብር**

**CHAPTER FIVE
EXCISE STAMPS**

፳፱. የኤክሳይዝ ቴምብር እና ሌሎች ምልክቶች

29. Excise Stamps and other Markings

፩. ፋይናንስ ቢሮ በሚያወጣው መመሪያ የሚከተሉትን ሊወስን ይችላል፡-

1. The Bureau may by directive specify:

ሀ) የኤክሳይዝ ቴምብር ሊለጠፍባቸው የሚገባ የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸውን ዕቃዎች፤

a) the excisable goods to which excise stamps shall be affixed;

ለ) ከኤክሳይዝ ታክስ ነፃ በሆኑ የአልኮል ምርቶች ላይ ሊደረግ የሚገባውን ምልክት፤

b) the markings that shall be affixed on spirits that are exempt from Excise Tax;

ሐ) የኤክሳይዝ ቴምብር እና ሌሎች ምልክቶች የሚለጠፉባቸውን የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸውን ዕቃዎች የአስተዳደር ሥርዓት፤

c) the systems for management of excise stamps and excisable goods;

መ) የኤክሳይዝ ቴምብር ወይም ሌሎች ምልክቶች የሚለጠፉበትን ቦታ እና ጊዜ

d) the place and time of affixing excise stamps.

፪. ቢሮው በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 መሠረት የኤክሳይዝ ቴምብር እና ሌሎች ምልክቶች እንዲለጠፍባቸው በታዘዘ ዕቃዎች ላይ የሚለጠፈውን የኤክሳይዝ ቴምብር እና ሌሎች ምልክቶች ዓይነት እና ይዘት በሚመለከት አገራዊ ተነባቢነት ባላቸው ሁለት ጋዜጣዎች ቢያንስ ለሁለት ጊዜ ያህል ማስታወቂያ ያወጣል።

2. The Bureau shall, by notices to be issued two times in at least two newspapers of national circulation, specify the types and descriptions of excise stamps to be affixed on goods specified under Sub-Article (1) of this Article.

፫. የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸው ዕቃዎች የተመረቱት ለውጭ ገበያ እንዲላኩ ለሚደረገው ክትትልና ቁጥጥር እንዲያመች ፋይናንስ ቢሮ በሚወስነው አካሄድ በዕቃዎቹ ላይ ልዩ ምልክት ሊደረግ ይገባል።

3. If excisable goods are manufactured for export, the goods shall be marked with such inscriptions as the Minister may specify to facilitate the tracking and tracing of the goods.

፬. ፋይናንስ ቢሮ በሚያወጣው መመሪያ መሠረት የኤክሳይዝ ቴምብር ከመለጠፉ በፊት ማናቸውም ሰው በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 የተዘረዘሩትን የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸው ዕቃዎች የኤክሳይዝ ቴምብር እንዲለጠፍባቸው ከተቀመጡበት ቦታ ማንቀሳቀስ አይችልም።

4. A person shall not remove excisable goods specified in Sub-Article (1) from the place designated for affixing stamps unless the goods have been affixed with stamps in accordance with the directive of finance Bureau.

፭. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 4 የተመለከተው ቢኖርም ቢሮው በተለዩ ሁኔታዎችና ከ ፋይናንስ ቢሮ አስቀድሞ ፈቃድ የተገኘ ሲሆን የኤክሳይዝ ታክስ

5. Notwithstanding Sub-Article (4) the Bureau may in exceptional circumstances, and with prior approval of the Bureau of finance, allow removal of excisable goods

የሚከፈልባቸው ዕቃዎች የኤክሳይዝ ቴምብር ሳይለጠፍባቸው ከኤክሳይዝ ታክስ ቁጥጥር ውጪ እንዲሆኑ ሊያደርግ ይችላል።

from excise control without affixing excise stamps on the goods.

**ምዕራፍ ስድስት
ስለ ተመላሽ**

**CHAPTER SIX
REFUNDS**

፴. ተመላሽ

30. Refunds

፩. በክልሉ ውስጥ የተመረቱ የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸው ዕቃዎች የኤክሳይዝ ታክስ ከተከፈለባቸው በኋላ ከሚከተሉት ሁኔታዎች አንዱ ያጋጠመ መሆኑን ቢሮው ያረጋገጠ እንደሆነ፣ በአምራቹ በሚቀርብ የፅሁፍ ማመልከቻ መሠረት የተከፈለው የኤክሳይዝ ታክስ ተመላሽ ሊደረግ ይችላል።

1) If excise tax has been paid by a person on excisable goods manufactured in, the Bureau shall, on written application by the person, refund the excise tax paid if satisfied that:

ሀ/ በሀገር ውስጥ ጥቅም ላይ ከመዋላቸው በፊት፡-

a/ before being consumed or used in Ethiopia:

(1) በመጓጓዣ ላይ እያሉ ዕቃዎቹ ከጥቅም ውጪ የሆኑ ወይም የተሠረቁ እንደሆነ፣

1. the goods have been damaged or stolen during the voyage;

(2) በኤክሳይዝ ታክስ ቁጥጥር ስር ያሉ ዕቃዎች ከጥቅም ውጪ የሆኑ ወይም የተሠረቁ እንደሆነ፣

2. the goods have been damaged or stolen while subject to excise control;

(3) በሽያጭ ውሉ መሠረት ገዢው ዕቃውን ለሻጭ የመለሰ እንደሆነ፣

3. the buyer has returned the goods to the seller in accordance with the contract of sale.

ለ) ዕቃዎችን ለማምረት የኤክሳይዝ ታክስ ከተከፈለ በኋላ ፈቃድ በተሰጠው ወይም በተመዘገበ አምራች ከኤክሳይዝ ታክስ ነፃ የሆኑ እንደሆነ፣

b/excisable goods that have subsequently been used by a licensed or registered manufacturer to manufacture unexcitable goods after excise tax has been paid;

፪. የተፈቀደለት ሰው የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸው ዕቃዎች በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 የተዘረዘሩትን ሁኔታዎች የሚያሟሉ እንዲሁም የኤክሳይዝ ታክሱን የከፈለ እና ለእነዚህ ዕቃዎች ከገዢው ምንም ዓይነት ክፍያ ያልተቀበለ መሆኑን በማስረጃ ማረጋገጥ የቻለ እንደሆነ፣ የኤክሳይዝ ታክስ ተመላሽ እንዲደረግለት ለቢሮው በፅሁፍ

2) A licensee may apply to the Bureau for a refund of excise tax if the excisable goods satisfy the conditions stated in Sub-Article (1) of this Article and he has paid and accounted for excise tax on such goods but has not received any payment from the

<p>ማመልከቻ ሊያቀርብ ይችላል። ቢሮው የተፈቀደለት ሰው በእነዚህ ዕቃዎች ላይ ምንም ዓይነት የኤክሳይዝ ታክስ ያልተቀበለ መሆኑን ሲያረጋግጥ የተከፈለው የኤክሳይዝ ታክስ ተመላሽ እንዲሆን ሊያደርግ ይችላል።</p> <p>፫) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 መሠረት የሚቀርበው የተመላሽ ጥያቄ ከዚህ በታች ከተዘረዘሩት በቀደመው ጊዜ ውስጥ መቅረብ አለበት።</p> <p>U/ ዕቃዎቹ ወይም አገልግሎቶቹ ከተሸጡበት ቀን ጀምሮ በሚቆጠር የአንድ ዓመት ጊዜ ውስጥ፣ ወይም</p> <p>ለ/ ገዥው በሕግ የከሠረ መሆኑ በተረጋገጠበት ጊዜ፣</p> <p>፬) በዚህ አንቀጽ መሠረት የኤክሳይዝ ታክስ ተመላሽ እንዲሆን የሚቀርበው ማመልከቻ፡</p> <p>U/ በፀደቀው ቅጽ መሠረት፣ እና</p> <p>ለ/ ቢሮው በሚወስነው አኳኝ ሆኖ፣</p> <p>1) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 መሠረት የሚቀርብ የተመላሽ ጥያቄን በሚመለከት የኤክሳይዝ ታክስ በተከፈለ በ12 ወራት ጊዜ ውስጥ፣</p> <p>2) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 መሠረት የሚቀርብ የተመላሽ ጥያቄን በሚመለከት በንዑስ አንቀጽ 3 ከተመለከተው ቀን 12 ወራት በፊት፣ መቅረብ አለበት።</p> <p>፭) በዚህ አንቀጽ መሠረት ተመላሽ የሚደረገው የኤክሳይዝ ታክስ መጠን የሚወሰነው በታክስ አስተዳደር አዋጅ በተደነገገው መሠረት ይሆናል።</p> <p>፮) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 5 መሠረት የኤክሳይዝ ታክስ ተመላሽ ከተደረገ በኋላ ፈቃድ የተሰጠው ሰው ከገዢው ላይ የኤክሳይዝ ታክስን በሙሉ ወይም በከፊል የተቀበለ ከሆነ፣ የኤክሳይዝ ታክስን በተቀበለ በ30 ቀናት ውስጥ በተቀበለው መጠን ተመላሽ የተደረገለትን የኤክሳይዝ ታክስ ለቢሮው</p>	<p>purchaser for the goods, and the Bureau may refund the excise tax if satisfied that payment for the goods or services has not been received.</p> <p>3) An application for a refund under Sub-Article (2) of this Article may be made on the earlier of:</p> <p>a/ one year from the date of the sale of the goods; or</p> <p>b/ the purchaser becoming legally insolvent.</p> <p>4) An application for a refund under this Article shall be:</p> <p>a/ in the prescribed form: and</p> <p>b/ lodged with the Bureau in the prescribed manner</p> <p>1) within 12 months from the date of payment of the excise tax, in the case of an application under SubArticle (1) of this Article,</p> <p>2) Before 12 months the date of payment in sub article 3 in relation to the refund request submitted according to sub article 2 of this article must submitted.</p> <p>5) The amount of a refund of excise tax payable under this Article shall be made in accordance with the Tax Administration Proclamation.</p> <p>6) If excise tax has been refunded under SubArticle (5) of this Article and the licensed person has subsequently recovered the whole or part of the excise tax from the purchaser of the goods, the licensed person shall repay the refunded excise tax to the Bureau to the extent that it has been recovered</p>
---	---

መመለስ አለበት።

፴፩. ተመላሽ የተከፈለባቸው የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸው ዕቃዎች የተሸጡ ወይም ከተፈቀደበት ዓላማ ውጪ ጥቅም ላይ የዋሉ እንደሆነ የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸው ስለመሆኑ

፩. በዚህ አዋጅ የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ፣ የተመላሽ ክፍያ የተፈጸመባቸው ኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸው ዕቃዎች ተመላሹ ከተከፈለ በኋላ የተሸጡ ወይም ተመላሹ ከተፈቀደበት ዓላማ ውጪ ጥቅም ላይ የዋሉ እንደሆነ፣ ተመላሹ ባይፈቀድ ኖሮ ዕቃዎቹ ላይ ሊከፈል ይገባ በነበረው ልክ የኤክሳይዝ ታክስ ይከፈልባቸዋል።

፪. ለማናቸውም ዓላማ የኤክሳይዝ ታክስ ተመላሽ ክፍያ የተፈጸመበት ዕቃ በእጁ የገባ ሰው፣ ዕቃውን ተመላሹ ከተፈቀደበት ዓላማ ውጪ ለመጠቀም ወይም ለመሸጥ፣ የፈለገ እንደሆነ፣ ዕቃው የሚሸጥበትን ወይም ጥቅም ላይ የሚውልበትን ዝርዝር ሁኔታ በሚመለከት ለቢሮው ሪፖርት ማቅረብ እና በዕቃው ላይ ሊከፈል የሚገባውን የኤክሳይዝ ታክስ መክፈል አለበት።

፴፪. ከኤክሳይዝ ታክስ ነፃ የተደረጉ ዕቃዎች ተመልሰው ለሽያጭ የዋሉ እንደሆነ ታክሱ የሚከፈል ስለመሆኑ

፩. በዚህ አዋጅ የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ፣ የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸው ዕቃዎች ወደውጭ አገር ከተላኩ ለአገር ውስጥ ፍጆታ እንዲውሉ በኢትዮጵያ ውስጥ ከጭነት የተራገፉ እንደሆነ፣ ዕቃዎቹ በተራገፉበት ጊዜ ፀንቶ ባለው የማስከፈያ መጣኔ መሠረት በእነዚህ ዕቃዎች ላይ የኤክሳይዝ ታክስ መክፈል አለበት።

፪. የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸው ዕቃዎች ከታክሱ ነፃ የተደረገው ወደአገር ከገቡ ወይም ከተሸጡ በኋላ ተመልሰው

within 30 days of the recovery.

31. Excise tax is payable on goods subject to refund if they are sold or used for purposes other than those for which they were authorized

1) without prejudice to the provision of this Proclamation, when excisable goods in respect of which a refund of excise Tax has been paid are subsequently disposed of, or used, in a manner inconsistent with the purpose for which the refund was granted, the goods shall be liable for the excise tax that would have been payable on the goods if the refund had not been granted.

2) When a person who, being in possession of excisable goods in respect of which a refund of excise tax has been granted for any purpose, proposes to dispose of, or use, the goods for a purpose inconsistent with the purpose for which the refund was granted, the person shall furnish the Bureau with the particulars of the proposed disposal or use, and shall pay the excise tax thereon.

32. Exempt Excisable Goods Liable for Excise Tax on Purchase

1) Without prejudice to the provision of this Proclamation when excisable goods that have been exported for use are subsequently unloaded in Ethiopia for home use, the importer shall be liable to pay excise tax on such goods at the rate in force at the time of unloading.

2) Excisable goods imported or purchased free of excise tax shall be liable for excise tax on disposal or

ለሽያጭ ከዋሉ ወይም ከተፈቀደበት ዓላማ ውጪ ጥቅም ላይ የዋሉ እንደሆነ የኤክሳይዝ ታክስ ይከፈልገቸዋል።

፴፫. ከኤክሳይዝ ታክስ ነፃ የተደረጉ ዕቃዎች ተመልሰው የተሸጡ ወይም ከተፈቀደበት ዓላማ ውጪ የዋሉ እንደሆነ ታክሱ የሚከፈል ስለመሆኑ

፩) ማናቸውም ሰው ከዚህ አዋጅ ጋር በተያያዘው ሰንጠረዥ 2 ከኤክሳይዝ ታክስ ነፃ የተደረጉ ዕቃዎችን ወደ አገር ካስገባ ወይም ከገዛ በኋላ ዕቃዎችን መልሶ የሸጠ ወይም ከተፈቀደበት ዓላማ ውጪ ጥቅም ላይ ያዋለ እንደሆነ ዕቃዎች በተሸጡበት ወይም ከተፈቀደበት ዓላማ ውጪ ጥቅም ላይ በዋሉበት ቀን ፀንቶ በሚሠራበት የማስከፈያ ልክ መሠረት የኤክሳይዝ ታክስ መክፈል አለበት።

፪) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 የተደነገገው ቢኖርም ከኤክሳይዝ ታክስ ነፃ ሆነው ወደ አገር የገቡ ተሽከርካሪዎችን በሚመለከት ከታክስ ነፃ መብት የተሰጠው የተፈጥሮ ሰው የሞተ እና ተሽከርካሪው በውርስ ለወራሾች የተላለፈ ከሆነ የኤክሳይዝ ታክሱ አይከፈልም።

**ምዕራፍ ሰባት
የኤክሳይዝ ታክስ አስተዳደር**

፴፬. የታክስ አስተዳደር አዋጅ ተፈጻሚነት

በዚህ አዋጅ የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ የታክስ አስተዳደር አዋጅ የኤክሳይዝ ታክስ አስተዳደርን በሚመለከት ተፈጻሚነት ይኖረዋል።

፴፮. መዝገብ ስለመያዝ

በዚህ አዋጅ አንቀጽ 6 የኤክሳይዝ ታክስ የመክፈል ግዴታ የተጣለበት ማናቸውም ሰው በዚህ አዋጅ በተደነገገው እና ቢሮው በሚወጣው መመሪያ መሠረት የሂሳብ መዝገብ መያዝ ያለበት ሲሆን፣ የሚይዘውን የሂሳብ መዝገብ በታክስ አስተዳደር

inconsistent use.

33. Exempt Excisable Goods Liable for Excise Tax on Disposal or Inconsistent Use

1) When a person imports or purchases excisable goods which are exempt from excise tax under the Second Schedule and the person subsequently disposes of, or uses, the goods in a manner inconsistent with the exemption, the person shall be liable to pay excise tax on the goods at the rate applicable to goods of that class or description at the time of disposal or inconsistent use.

2. Notwithstanding the provisions of Sub-Article 1 of this Article, in the case of vehicles imported into the country exempt from excise tax, if the natural person who was granted the tax exemption right dies and the vehicle is passed on to the heirs by inheritance, the excise tax shall not be paid.

CHAPTER SEVEN

EXCISE TAX ADMINISTRATION

34. Application of Tax Administration Proclamation

The Tax Administration Proclamation shall subject this Proclamation apply for the purposes of the administration of this Proclamation.

35. Record keeping

A person liable to pay excise tax under this Proclamation article 6 shall keep such records as may be specified in this Proclamation or the directive to be issued by the Bureau and shall retain the records for the time period and in the manner, specified in the Tax Administration

አዋጅ ለተመለከተው ጊዜ እና በተመለከተው አካሄድ ጠብቆ ማቆየት አለበት።

፴፮. የኤክሳይዝ ታክስን ስለማስታወቅ

በማናቸውም አንድ ወር የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈል ሲሆንም ባይሆንም የተፈቀደለት አምራች የእያንዳንዱን ወር ሂሳብ የሚቀጥለው ወር 30ኛው ቀን ከማለፍ በፊት በፀደቀው ቅጽ እና በታዘዘው አካሄድ ለቢሮው ማስታወቅ አለበት።

፴፯. የኤክሳይዝ ታክስን የመክፈል ግዴታን ስለ መወጣት

የተፈቀደለት አምራች በአንድ ወር ውስጥ ከማምረቻው ፋብሪካ ወጪ ባደረጋቸው ዕቃዎች ላይ ሊከፍል የሚገባውን የኤክሳይዝ ታክስ የሚቀጥለው ወር 30ኛው ቀን ከማለፍ በፊት ለቢሮው ገቢ ማድረግ አለበት።

ምዕራፍ ስምንት

የወንጀል ጥፋቶችና አስተዳደራዊ ቅጣቶች

፴፰. አስተዳደራዊ ቅጣት

፩. ፈቃድ ሳይኖረው በዚህ አዋጅ አንቀጽ 15(1)(ሀ) እና (ለ) የተዘረዘሩትን ተግባራት የሚያከናውን ሰው የሚከተለውን አስተዳደራዊ ቅጣት ይቀጣል፡-

ሀ/ የአዋጁ አንቀጽ 15(1)(ሀ) ተፈጻሚ የሚሆንበትን በሚመለከት ፈቃድ ቢሰጠው ኖሮ ሊከፍል ይገባ የነበረውን የኤክሳይዝ ታክስ እጥፍ፣

ለ/ የአዋጁ አንቀጽ 15(1)(ለ) ተፈጻሚ የሚሆንበትን ሰው በሚመለከት የኤክሳይዝ ቴምብር ሊለጠፍባቸው በሚገባ የኤክሳይዝ ታክስ በተጣለባቸው ዕቃዎች ላይ ሊከፈል የሚገባውን የኤክሳይዝ ታክስ እጥፍ፣

Proclamation.

36. Excise Tax Returns

A licensed manufacturer or a supplier of excisable services shall submit an excise tax return, in the approved form and in the prescribed manner, for each calendar month not later than 30 days of the succeeding month, whether or not any excise tax is payable for that month.

37. Payment of Excise Tax

The excise tax payable by a licensed manufacturer in respect of excisable goods removed from a manufacturer's factory during a calendar month shall be paid not later than the 30th day of the succeeding month.

CHAPTER EIGHT

OFFENCES AND ADMINISTRATIVE PENALTIES

38. Administrative Penalty

1) A person who undertakes an activity referred to in Article 15 (1) (a) and (b) without being licensed to do so shall be liable to a penalty equal to:

a/ double the excise tax that would have been payable if the person were licensed in the case of a person to whom Article 15(1) (a) applies;

b/ double the amount of excise tax payable in respect of the importation of excisable goods requiring an excise stamp, in the case of a person to whom Article 15 (1) (b) applies.

፪. በፈቃዱ ላይ ከተመለከተው ቦታ ውጪ የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸውን ዕቃዎች በማምረት ተግባር ላይ የተሠማራ የተፈቀደለት አምራች በዕቃዎቹ ላይ ሊከፈል የሚገባውን የኤክሳይዝ ታክስ እጥፍ የገንዘብ ቅጣት እንዲከፍል ይገደዳል።

፫. በዚህ አዋጅ አንቀጽ 27(1) የተደነገገው ተፈጻሚ በሚሆንበት ሁኔታ የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸውን ዕቃዎች ከኤክሳይዝ ታክስ ቁጥጥር ውጪ ከፋብሪካው ውጪ እንዳይረገ የሚቆጠር የተፈቀደለት አምራች በዕቃዎቹ ላይ ሊከፈል የሚገባውን የኤክሳይዝ ታክስ እጥፍ የገንዘብ ቅጣት እንዲከፍል ይገደዳል።

፬. በዚህ አንቀጽ የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ በታክስ አስተዳደር አዋጅ የተጣሉት አስተዳደራዊ ቅጣቶች ለኤክሳይዝ ታክስም ተፈጻሚነት ይኖራቸዋል።

፴፱. ከፈቃድ እና ከኤክሳይዝ ታክስ ቁጥጥር ጋር የተያያዙ የወንጀል ጥፋቶች

፩፡ ማናቸውም ሰው የዚህን አዋጅ አንቀጽ 15(3)፣ 18(4)፣ 26(1)፣ 27(1)፣ 29(4)፣ 30፣ 31 (7)፣ እና 32(2) ድንጋጌዎች ተላልፎ መገኘቱ በፍርድ ቤት የተረጋገጠ እንደሆነ ከ3-5 ዓመት በሚደርስ ጽኑ እስራት እና ከብር 50,000 እስከ ብር 100,000 የሚደርስ የገንዘብ ቅጣት ይቀጣል።

፪፡ የተፈቀደለት አምራች በፈቃዱ ከተመለከተው ሥፍራ ውጪ የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸውን ዕቃዎች በማምረት ተግባር ላይ መሠማራቱ በፍርድ ቤት የተረጋገጠ እንደሆነ ከ5-7 ዓመት በሚደርስ ጽኑ እሥራት እና ከብር 100,000 - 200,000 በሚደርስ የገንዘብ ቅጣት ይቀጣል።

፫፡ የተፈቀደለት አምራች በዚህ አዋጅ አንቀጽ 19(1, 2) የተደነገገውን ተላልፎ የተገኘ መሆኑ በፍርድ ቤት የተረጋገጠ

2) A licensed manufacturer who manufactures excisable goods in premises that are not specified on the manufacturer's license as the factory in which the manufacturer is permitted to manufacture the goods shall be liable to a penalty equal to double the excise tax payable on those goods.

3) If under Article 27 (1) has been applied to deem a licensed manufacturer to have removed excisable goods from excise control, the manufacturer shall be liable to pay a penalty equal to double the excise tax payable on those goods.

4) Without prejudice to the provision of this Article, the Tax Administration Proclamation shall apply to penalties imposed under this Article.

39. Offences Relating to Licensing and Excise Control

1. Any person who contravenes the provisions of Articles 15(3), 18(4), 26(1), 27(1), 29(4), 30, 31(7), and 32(2) of this Proclamation shall be punished with rigorous imprisonment for a term not exceeding 3-5 years and a fine not exceeding Birr 50,000 to Birr 100,000.

2. If a licensed manufacturer is found guilty by a court of law of engaging in the production of excise goods outside the location specified in the license, he shall be punished with rigorous imprisonment for a term of 5-7 years and a fine of 100,000 - 200,000 Birr.

3. If a licensed manufacturer is found to have violated the

እንደሆነ ከ1-3 ዓመት በሚደርስ ጽኑ እስራት እና ከብር 100,000 ባልበለጠ የገንዘብ ቅጣት ይቀጣል።

፬፥ ማናቸውም ሰው፡-

ሀ/ የዚህን አዋጅ አንቀጽ 26 (3) (ለ) በመተላለፍ የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸውን ዕቃዎች ከኤክሳይዝ ታክስ ቁጥጥር ውጪ ከማምረቻው ፋብሪካ ወጪ ያደረገ እንደሆነ፤

ለ/ ፈቃድ ሳይኖረው በኤክሳይዝ ታክስ ቁጥጥር ሥር ያሉ ዕቃዎች ተከማቸው በሚገኙበት ቦታ የገባ እንደሆነ፤

ሐ/ የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸውን ዕቃዎች ከኤክሳይዝ ታክስ ቁጥጥር ውጪ ባልተፈቀደ መንገድ ከተከማቸው በታ ወጪ በማድረግ፣ ባህሪያቸውን በመለወጥ ወይም የቁጥጥሩን ሥራ በማወክ ረገድ የተባበረ፣ እንደሆነ፣ ጥፋተኛ መሆኑ በፍርድ ቤት ሲረጋገጥ ከ5 እስከ 7 ዓመት በሚደርስ ፅኑ እሥራትና ከብር 100,000 ሺ እስከ 200,000 ሺ የገንዘብ ቅጣት ይቀጣል።

ጁ፥ በዚህ አዋጅ ከተደነገገው ውጪ የተመረቱ የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸውን ዕቃዎች ወይም የኤክሳይዝ ታክስ ሳይከፈልባቸው ከተመረቱበት ፋብሪካ ወጪ የተደረጉ ዕቃዎችን የገዛ ወይም ሳይፈቀድለት እንዲሁን ዕቃዎች የተቀበለ ወይም በይዘታው ሥር ያደረገ ወይም የኤክሳይዝ ታክስ ያልተከፈለባቸውን ዕቃዎች ለሽያጭ በማዋል ተግባር የተሠማራ ማናቸውም ሰው ጥፋተኛ መሆኑ በፍርድ ቤት ሲረጋገጥ ከ 3 እስከ 5 ዓመት በሚደርስ ጽኑ እስራት እና ከብር አንድ መቶ ሺህ እስከ ሁለት መቶ ሺህ በሚደርስ የገንዘብ ቅጣት ይቀጣል።

፩፥ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 30 ስለኤክሳይዝ ቴምብር የተደነገገውን ተላልፎ የተገኘ ማናቸውም ሰው ጥፋተኛ መሆኑ በፍርድ ቤት ሲረጋገጥ ከ2 እስከ 3 ዓመት በሚደርስ እስራት እና ከብር ሃምሳ ሺህ እስከ አንድ መቶ ሺህ በሚደርስ የገንዘብ ቅጣት ይቀጣል።

provisions of Article 19(1, 2) of this Proclamation, he shall be punished with rigorous imprisonment for a term of 1-3 years and a fine not exceeding Birr 100,000.

4. A person commits an offence if he or she:

a/removes excisable goods from excise control in contravention of Article 26 (3) (b);

b/ enters any place where excisable goods are stored under excise control without authorization;

c/ is involved in the unauthorized removal, alteration, or interference with excisable goods under excise control and is liable if convicted to a rigorous imprisonment for a term of 5 to 7 years and a fine of Birr 100, 000 to 200,000.

5. Any person who buys, or, without proper authority, receives or has in the person's possession, any excisable goods that have been manufactured contrary to the provisions of this Proclamation, or which have been removed from the place where they ought to have been charged with excise tax before such tax has been charged and either paid or secured or engaged in the trading of excisable goods on which the tax has not been paid commits an offence and is liable, if convicted, to a rigorous imprisonment for a term of 3 to 5 years and a fine of Birr100, 000 to 200,000.

6. Any person who contravenes Article 30 of this Proclamation, which provide about excise stamps commits an offence and is liable if convicted to an imprisonment for a term of 3 to 5 years and a fine of Birr 50,000 to 100,000.

፶. ታክስ አስተዳደር አዋጅ ተፈጻሚነት

በዚህ አዋጅ ባልተሸፈኑ የኤክሳይዝ ታክስ ወንጀልና አስተዳደራዊ ጥፋቶች ላይ የታክስ አስተዳደር አዋጅ ድንጋጌዎች ተፈጻሚ ይሆናሉ።

ክፍል 4

ምዕራፍ ዘጠኝ

ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች

፶፩. ታክስ ላለመክፈል የሚደረግ ስምምነት

፩. በዚህ አዋጅ የተደነገገው ቢኖርም፤ ቢኖረው፡-

ሀ/ የኤክሳይዝ ታክስ ላለመክፈል የሚያስችል ስምምነት የተደረገ መሆኑን፤

ለ/ ማናቸውም ሰው ይህንን ስምምነት በመጠቀም የታክስ ጥቅም ያገኘ መሆኑን፤

ሐ/ የስምምነቱ ይዘት ሲመረመር፤ የስምምነቱ ዋናኛ ዓላማ ተዋዋይ ወይም ሌላ ማናቸውም ሰው የኤክሳይዝ ታክስ ጥቅም እንዲያገኝ መሆኑን መረዳት የሚቻል ከሆነ፤ ቢኖረው ስምምነቱ እንዳልተደረገ በመቁጠር የኤክሳይዝ ታክስ ጥቅም ያገኘው ሰው የኤክሳይዝ ታክሱን እንዲከፍል ሊወስን ይችላል።

፪. ቢኖረው በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 ከተገለጸው ውሳኔ ላይ የደረሰ እንደሆነ ይህንን የሚገልጽ የውሳኔ ማስታወቂያ ታክሱን መክፈል ላለበት ሰው መላክ አለበት።

40. Applicability of the Tax Administration Proclamation

The provisions of the Tax Administration Proclamation shall be applicable on Excise Tax offences and penalties that are not provided under this Proclamation.

Section 4

CHAPTER NINE

MISCELLANEOUS PROVISIONS

41. Tax Avoidance Schemes

1) Notwithstanding the provisions of this Proclamation, if the Bureau of Tax is satisfied that:

a/ a scheme has been entered into or carried out excise Tax;

b/ a person has obtained a tax benefit in connection with the scheme;

c/If, upon examination of the content of the agreement, it is clear that the main purpose of the agreement is for the contracting party or any other person to obtain the benefit of excise tax, the Bureau may consider that the agreement has not been made and decide that the person who has obtained the benefit of excise tax shall pay the excise tax.

2) If a determination is made in accordance with Sub-Article (1) of this Article, the Bureau shall issue an

፫. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 መሠረት ቢሮው ውሳኔ ሊሰጥ የሚችለው የኤክሳይዝ ታክስ የመክፈል ግዴታው ከተቋቋመበት ወር የመጨረሻ ቀን ጀምሮ በ5 ዓመት ጊዜ ውስጥ ነው።

፬. ለዚህ አንቀጽ አፈጻጸም፡-

ሀ/ “ስምምነት” በመግባባት የተፈጸመ፣ በግልጽ የተፈጸመ ወይም በትርጉም የሚደረስበት ወይም በሕግ ፊት ተፈጻሚነት ያለው ቢሆንም ባይሆንም ድርጊት፣ ውልጥ፣ ማመቻቸትን፣ ቃል ኪዳንን፣ ዕቅድን፣ የውሳኔ ሀሳብን ወይም ግዴታ መግባትን ይጨምራል።

ለ/ “የታክስ ጥቅም” ማለት፡-

(1) የኤክሳይዝ ታክስ ከመክፈል ግዴታ ነፃ መሆንን ጨምሮ ሊከፈል የሚገባውን የኤክሳይዝ ታክስ መጠን መቀነስ፣

(2) የኤክሳይዝ ታክስ ተመላሽ የማግኘት መብትን ማቋቋም፣

(3) የኤክሳይዝ ታክስ የመክፈል ግዴታ የሚፀናበትን ቀን ማዘግየት፣

(4) የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልበትን ቀን በማዘግየት ሌላ ማናቸውንም ጥቅም ማስገኘት፣

(5) ከዚህ በታች የተዘረዘሩትን የሚያስገኝ ጥቅም፡

ሀ/ የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸው ዕቃዎች ታክሱ የማይከፈልባቸው እንዲሆኑ ማድረግ፣

ለ/ የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸው ዕቃዎች አነስተኛ የኤክሳይዝ ታክስ እንዲከፈልባቸው ማድረግ፣

፵፪. ደንብና መመሪያ የማውጣት ሥልጣን

፩፡ የክልሉ መስተዳድር ምክር ቤት ለዚህ አዋጅ አፈፃፀም

assessment giving effect to the determination.

3) A determination in accordance with SubArticle (1) of this Article shall be made within 5 years from the last day of the month in which the excise tax liability arose.

4) In this Article:

a/ “scheme” includes a course of action, or an agreement, arrangement, promise, plan, proposal, or undertaking, whether express or implied, and whether or not legally enforceable.

b/ “tax benefit means”:-

1/ a reduction in the liability of a person to pay excise tax, including a reduction of the liability to zero; an entitlement to a refund of excise tax;

2/ Establishing the right to an excise tax refund;

3/ a postponement of a liability for the payment of excise tax;

4/ any other advantage arising to the person because of a delay in payment of excise tax;

5/ anything that causes:

a/ excisable goods not to be excisable goods;

b/ Excisable goods to be subject to a lower rate of excise tax.

42.Regulation and Directives

1) The Council of regional state may issue Regulation for the

የሚያግዝ ደንብ ሊያወጣ ይችላል።

፪፥ ቢሮው እና ፋይናንስ ቢሮ በዚህ አዋጅ በተመለከቱት እና በሌሎችም የአዋጁንና የደንቡን አፈጻጸም ሊያግዝ በሚችሉ ጉዳዮች ላይ መመሪያ ያወጣል።

፶፫. የመሸጋገሪያ ድንጋጌዎች

ቀድሞ በወጡ ሕጎች የተሰጡ ዉሳኔዎች፣አሰራሮች፣ ይህ አዋጅ ከመውጣቱ በፊት የተፈጸሙ ህጋዊ ውጤት የሚያስከትሉ ተግባራት፣ እና በእንጥልጥል ያሉ ጉዳዮች ከዚህ አዋጅ ጋር እስካልተቃረኑ ድረስ በዚህ አዋጅ እዉቅና አግኝተዉ እንደአስፈላግነቱ ተፈፃሚነታቸው ይቀጥላል።

፶፬. ተፈፃሚነት የማይኖራቸው ሕጎች

ከዚህ አዋጅ ጋር የሚቃረን ማናቸውም ሕግ፣ መመሪያ ወይም አሠራር ይህንን አዋጅ በሚመለከት ተፈፃሚነት አይኖረውም።

፶፭. አዋጁ የሚጸናበት ቀን

ይህ አዋጅ በክልሉ ምክር ቤት ቀርቦ ከጸደቀበት መጋቢት 5 ቀን 2016 ዓ.ም ጀምሮ የጸና ይሆናል።

መጋቢት 5 ቀን 2016 ዓ.ም

ጥላሁን ከበደ

የደቡብ ኢትዮጵያ ክልላዊ መንግስት ርዕሰ መስተዳድር

better carrying out of the provisions of this Proclamation.

2) The Bureaus of Revenue and Finance shall issue directives for the proper implementation of this Proclamation and Regulation to be issued.

43. Transitional Provisions

Decisions made under previous laws, procedures, acts having legal consequences occurred before the issuance of this proclamation, and other matters shall continue to be enforced as necessary, provided that they are not inconsistent with this proclamation.

44. Laws Not applicable

Any law, directive or procedure which is not consistent with this Proclamation shall not be applicable on matters provided by this Proclamation.

45. Effective Date

This Proclamation shall enter into force on the date of its approval on the 14th of March 2024 by Regional Council of People’s Representatives.

March 14th DAY 2024

TILAHUN KEBEDE

The President of the South Ethiopia Regional State

ወንጠረዥ 1				Schedule 1			
አንቀፅ	ታርፍ ቁጥር	የዕቃው አይነት	ታክስ ምጣኔ	Article	Tariff Number	Description	Tax Rate
1		ስብና ዘይት		1		Fat and Oil	
		ለምግብነት የተዘጋጀ ከ100 ግራም ውስጥ 40 ግራም ወይም የበለጠ ሳቼሬትድ ቅባት መጠኑን ከተለጠፈበት መግለጫ ላይ ለማወቅ የማይቻል የእንስሳት ወይም የአትክልት ስብና ዘይት እና የእነዚህ ተዋጽኦ ውጤቶች።	30%			Edible animal or vegetable fats and oils and their cleave products containing 40g or more saturated fat per 100g, or unable to determine level of saturated fat from label	30%
		ለምግብነት የተዘጋጀ ከ100 ግራም ውስጥ 40ግራም ወይም የበለጠ ሳቼሬትድ ቅባት 0.5 ግራም ወይም የበለጠ ለጤና ጎጂ የሆነ ቅባት የያዘ ወይም ሳቼሬትድ ቅባት መጠኑን ከተለጠፈበት መግለጫ ላይ ለማወቅ የማይቻል በከፍል ወይም ሙሉ በሙሉ ሀይድሮጅን የተጨመረበት የእንስሳት ወይም የአትክልት ስብና ዘይት	30%			partially and wholly hydrogenated, with content of 40g or more saturated fat per 100g, or more than 0.5g of trans fat per 100g, or unable to determine level of saturated fat form label	30%
		ለምግብነት የተዘጋጀ ከ100 ግራም ውስጥ 40 ግራም ወይም የበለጠ ሳቼሬትድ ስብ የያዘ ወይም 0.5 ግራም ወይም የበለጠ ለጤና ጎጂ የሆኑ ቅባት የያዘ ማርጋሪን	30%			Edible margarine containing 40 grams or more of saturated fat per 100 grams or 0.5 grams or more of healthy fats.	30%

2	ስኳር እና ከስኳር የተገኙ ጣፋጭ ምግቦች	
	ማንኛውም አይነት ስኳር(በአንኳርም ሆነ በፈሰሽ የተዘጋጀ) ሞላሰስን ሳይጨምር ማጥል ስኳር እና ማጥል ወለላ ለህክምና ከሚውለው በስተቀር	10%
	ማስቲካ፣ስኳር ቢቀባም ባይቀባም ::	10%
	ከስኳር የተገኙ ጣፋጭ ምግቦች ፣ንጭ ቸኮላት ጭምር ፣ጣፋጭ ከረሜላዎች ካካዎ የሌለባቸው	10%
3	ቸኮላትና ካካዎ ያለባቸው ምግብ ዝግጅት	
	ቸኮላትና ካካዎ ያለባቸው የምግብ ዝግጅቶች የህጻናትና የህመማን ምግብ ሳይጨምር::	10%
4	ዱቄት ለስላሳ መጠጦች	
	ዱቄት ለስላሳ መጠጦች	25%
5	መጠጦችና ሲቢርቶዎች	
5.1	አልኮል አልባ መጠጦች	
	ውሃዎች፣ የተፈጥሮ ወይም ሰው ስራ ስራ የማዕድን ውሃዎች እና ጋዝ ያላቸው ውሃዎች ስኳር ወይም ማጣፈጫ ያልተጨመረባቸው ወይም ጣዕም እንዲኖራቸው ያልተደረጉ በፋብሪካ የታሸጉ::	10%
	ስኳር ወይም ማጣፈጫ ያላቸው ወይም ጣጂም እንዲኖራቸው የተደረጉ የማእድን ውሃዎች እና ጋዝ ያላቸው፤ እና ማናቸውም አልኮል አልባ መጠጦች፤ እና አትክልትና ፍራፍሬ ጭማቂ የሰዎችን ጤንነት ለሚያሻሽል ከተዘጋጁ መጠጦች ውጪ	25%

2	Sugar and Sugar-Based Sweets	
	Any type of sugar (in solid or liquid form) excluding molasses, maple sugar and maple syrup chewing gum, sugar.	10%
	Chewing gum, whether sugared or not.	10%
	Sweets made from sugar, including white chocolate, and sweet candies that do not contain cocoa.	10%
3	Preparing food containing chocolate and cocoa	
	Food preparations containing chocolate and cocoa, excluding children's and sick food.	10%
4	Powder Soft drinks	
	Dry soft drinks	25%
5	Drinks and Cibirtos	
5.1	Non-alcoholic beverages	
	Waters, natural or artificial mineral waters and carbonated waters, not sweetened or flavoured, factory-packaged.	10%
	Mineral waters and aerated waters containing added sugar or sweeteners or flavoured; and any non-alcoholic beverages; and fruit and vegetable juices, except those intended to improve human health	25%

		አልኮል አልባ ቢራ የአልኮል ይዘት ከ0.5 በመቶ ያልበለጠ ::	25%			Non-alcoholic beer alcohol content not more than 0.5%	25%
		ውኃ እና ስኬር በመጨመር ለመጠጣት ዝግጁ የሆኑ አልኮል አልባ መጠጦች፣ ስኬር ቢጨመርባቸውም ባይጨመርባቸው፣ አትክልትና ፍራፍሬ ጭማቂዎች ውጪ ፣ በብቅል እንዲፈለ ያልተደረገ ስፕሪት ያልተጨመረባቸው	25%			Non-alcoholic beverages prepared by adding water and sugar, whether or not containing added sugar, excluding fruit and vegetable juices, not containing added malted barley spirit	25%
5.2	አልኮል መጠጦችና ሲቢርቶዎች			5.2	Alcohol	Drinks and cocktails	
		ማንኛውም ከብቅል የተዘጋጀ ቢራ	40% ወይም 11ብር ከሁለት የበለጠው			Any beer made from malt	40% or 11 Birr Whichever is more
		ሙሉ በሙሉ በሀገር ውስጥ በበቀለ ገብስ የተመረተ ቢራ	35% ወይም 9 ብር ከሁለት አንዱ የበለጠው ነ			A beer brewed entirely from locally grown barely	35% or 9 Birr Whichever is more
		ውሃን ሳይጨምር ቢያንስ ከክብደቱ 75% የሚያህለውን በአገር ውስጥ የተመረተ ቢራ	30% ወይም 8 ብር ከሁለት አንዱ የበለጠው ነ			At least 75% of the weight is domestically produced beer excluding water	30% or 8 Birr whichever is more
		ማንኛውም ከወይን እሸት የተዘጋጀ ወይን ፣ጠንካራ ወይን ጭምር፣ የወይን ጠጅ ድፍድፍ ፣ የሚፈለ የወይን ጠጅ እና ለሎች ፍራፍሬዎችን በማፍላት የሚገኙ የአልኮል መጠጦች	40%			Any wine made from grape must, strong wine, crude wine, fermented wine and other alcoholic beverages obtained by fermenting fruits.	40%
		ውሃን ሳይጨምር ቢያንስ ክብደቱ 75% የሚያህለው በአገር የተመረተ የወይን ጠጅ	40%			A domestically produced wine with at least 75% alcohol by weight, excluding water.	40%

	የሚፈሉ መጠጦችን እና የሚፈሉ እና አልኮል አልባ መጠጦችን ድብልቅ ፣ ስታውት ሌሎች ከቢራ ጋር ተመሳሳይ የሆኑ መጠጦች ፣ ዱቄት ቢራ የአልኮል ይዘታቸው ከ7% ያልበለጠ።	40% ወይም ከ11 ብር ከሁለት በላይ።		Fizzy drinks and mixtures of fizzy and non-alcoholic drinks, stout and other beverages similar to beer, malt beer with an alcohol content of not more than 7%.	40% or 11 Birr Whichever is more 80%
	የሚፈሉ መጠጦች እና አልኮል አልባ መጠጦች ድብልቅ፣ ስታውት ሌሎች ከቢራ ጋር ተመሳሳይ የሆኑ መጠጦች ፣ ዱቄት ቢራ፣ የአልኮል ይዘታቸው ከ7% የበለጠ።	80%		A mixture of fermented beverages and non-alcoholic beverages, stout, other beverages similar to beer, malt beer, with an alcohol content of more than 7%.	80%
	ባህርይ ያልተለወጠ ኤቲል	10%		Characteristically unchanged ethyl	10%
	ሲቢርቶዎች፣ ወይን ጠጅን ወይም ግሬፕ ማርክን በማጣራት የሚገኙ ውስኪዎች ፣ ከተብላላ የሸንኮራ አገዳ ውጤት በማጣራት የተገኙ ረም እና ሌሎች ስፕሪቶች ፣ ጃን ፣ ጃኔቫ፣ ቮድካ፣ ሊካርስና ኮርዲያልስ	80%		Spirits, whiskeys obtained by distilling wine or grape marc, rum and other spirits obtained by distilling sugar cane, gin, Geneva, vodka, liqueurs and cordials	80%
	በድብልቅ የተዘጋጀ የአልኮል ይዘታቸው ከ7% ያልበለጠ ጥንካሬ ያላቸው መጠጦች	40% ወይም 11ብር ከሁለት አንዱ የበለጠው		Mixed beverages with an alcoholic strength of not more than 7%	40% or 11 Birr Whichever is more
	በይዘታ 7% የበለጠ 80% ያነሰ ጥንካሬ ያላቸው መጠጦች በይዘታ 7% የበለጠ 80% ያነሰ ጥንካሬ ያለው ሲቢርቶዎች ሊካርስና ሌሎች ሲቢርቶ ያላቸው መጠጦች (ሲቢርቶዎች ወይን ጠጅን ወይም ግሬፕ ማርክን በማጣራት የሚገኙ መላኪያዎች ከተብላላ የሸንኮራ አገዳ ውጤት በማጣራት የተገኙ ረም እና ሌሎች ስፕሪቶች ፣ ጃን፣ ጃኔቫ፣ ቮድካ እና ሊካርስና ኮርዲያልስ በድብልቅ የተዘጋጀ አልኮል መጠጦች ሳይጨምር)	80%		Beverages with an alcohol content of more than 7% but less than 80%, spirits with an alcohol content of more than 7% but less than 80%, liqueurs and other alcoholic beverages (excluding spirits obtained by distilling wine or group marc, rum and other spirits obtained by distilling sugar cane, gin, Geneva, vodka and liqueurs and cordials mixed with them)	80%

		ማናቸውም ንጹህ አልኮል ሲቢርቶች	60%			Any pure alcohol cibirtos	60%
6	ትንባሆና የትንባሆ ውጤቶች			6	Tobacco and tobacco products		
		የተቀነጠሰ ትንባሆ፣ በከፍል ወይም ሙሉ በሙሉ ያልተቀነጠሰ ትንባሆ፣ የትንባሆ ውዳቂ	20%			Cut tobacco, partially or completely uncut tobacco, tobacco shavings	20%
		ትንባሆ የያዙ ሲጋራ	30%+ 8 ብር በእሽግ (20) ፍሬ			Cigarettes containing tobacco	30%+ 8 Birr per pack (20) fruit
		ሲጋራ፣ ፍሩትስና ሲጋራሎስ ሌሎች ማናቸውም የትንባሆ ምርቶች	30%+ በኪሎ ግራም ብር 250			Cigarettes, cheroots, cigarillos, and any other tobacco products	30%+ Birr 250 per kilogram
		እንደ ትንባሆ ከሚያገለግሉ የተዘጋጁ ሲጋራ፣ ፍሩትስና ሲጋራሎስ ሰጋራዎች	30%+ 8 ብር በእሽግ (20) ፍሬ			Cigars, cheroots, cigarillos and cheroots made from tobacco	30%+ 8 birr Per pack (20) fruit
		የሚጨስ ትንባሆ ፣ በማንኛውም እንደ ትንባሆ የሚያገለግሉ ነገሮችን የያዘ ቢሆንም ባይሆንም (የፍራፍሬ ጣዕም እንዲኖራቸው የተደረገ ያልተደረገም የትንባሆ ግላይሰሮል ቅልቅል የያዘ ትንባሆ ለማጨስ የሚገለግል በውኃ ማስተላለፊያ ቱቦ የሚጨስ ማዕዘ ሰጪ ዘይት እና ምዝገቦች ሞላሰስ ወይም ስኳር ከተጨመረባቸው ሆነ ካልተጨመረባቸው በስተቀር)	30%+ በኪሎ ግራም ብር 250			Smoking tobacco, whether or not containing any substances used as tobacco (excluding tobacco containing a mixture of tobacco glycerol, whether or not flavoured with fruit flavouring, flavouring oils and mixtures for smoking in a water pipe, whether or not containing added molasses or sugar)	30%+ Kilo gram birr 250
		የተዋሀደ ወይም እንደገና የተዘጋጀ ትንባሆ፣ ሱረት፣ የትምባሆ ምዝገቦችና ኤሰንሶች።	30%+ በኪሎ ግራም ብር 250			Compounded or reconstituted tobacco, tobacco extracts, tobacco extracts and essences.	30%+ Birr 250 Per kilogram
7		ጨው	10%	7	Salt		10%

8	የፕላስቲክ ከረጢቶች (ፌስታል)	40 ብር በአንድ ኪሎ ግራም	8	Plastic bags (festal)	40 birr per kilogram
9	ጎማዎች		9	Tires	
	ከላስቲክ የተሰሩ የተሽከርካሪ ጎማዎች	5%		Tires made of rubber	5%
10	በፋብሪካ የተፈጠሩ ጨርቃ ጨርቅና የጨርቃ ጨርቅ ውጤቶች		10	Fabrics and textile products manufactured in factories	
	ሸምን ጨርቆች፣ የተሸመን ተፈጥሮ ሐር፣ ሐር የመሰለ ጨርቅ፣ ናይሎን፣ ሐር፣ እንዲነጣ የተደረገ በከፊል ወይም ሙሉ በሙሉ ከጥጥ የተሰራ ጨርቅ፣ ቀለም የተነከረ ወይም የታተመበት ጨርቅ፣ ብርድ ልብስ፣ አንሶላ ፣ አልጋ ልብስ ፣ፎጣ፣የጤረጴዛ ልብስ እና ሌሎች በፋብሪካ የተፈጠሩ ተማሳሳይ ጨርቆች ከአጎበርና ከአቡጃዲ ውጪ	5%		Woven fabrics, woven natural silk, silk-like fabrics, nylon, silk, bleached fabrics made partly or wholly of cotton, dyed or printed fabrics, blankets, sheets, bed linen, towels, table linen and other similar fabrics made in factories, except for Agober and Abujadi	5%
11	ምንጣፎች፣ከጨርቃጨርቅ የተሰሩ የወለል ምንጣፎች	15%		Carpets, textile floor mats	15%
12	የተሰፉ ልብሶች	8%		Sewed clothes	8%
13	አርተፍሻል አበባዎች እና ከፍራፍሬ የተሰሩ ዕቃዎች		13	Artificial flowers and items made from fruits	
	አርተፍሻል አበባዎች፣ ከአርተፍሻል አበባዎች ቅጠሎችና ፍራፍሬዎች እና የእነዚህ ክፍሎች።	10%		Artificial flowers, leaves and fruits from artificial flowers and parts of them.	10%
14	አስቤስቶስና የአስቤስቶስ ውጤቶች		14	Asbestos and asbestos products	
	ከአስቤስቶስ ሲሚንቶ፣ ከሌሎች ፋይበር ሲሚንቶ ወይም እነዚህን ከመሳሰሉ የተሰሩ እቃዎች፣ በፋብሪካ የተሰሩ አስቤስቶስ ፋብሪካ፣ መደባቸው አስቤስቶስ ወይም	20%		Products made of asbestos cement, cellulose fiber cement or similar materials, factory-made asbestos fibers, mixtures containing asbestos or magnesium carbonate, products made of these	20%

--	--	--	--	--